

Talousvaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle patenttilaiksi

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle patenttilaiksi (HE 204/2025 vp): Asia on saapunut talousvaliokuntaan mietinnön antamista varten.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- johtava asiantuntija Tanja Müller, työ- ja elinkeinoministeriö
- hallitusneuvos Minnamaria Nurminen, puolustusministeriö
- insinööriereverstilutnantti Niina Snö, Pääesikunta
- toimistopäällikkö Hanna Aho, Patentti- ja rekisterihallitus
- asiantuntija Asko Metsola, Elinkeinoelämän keskusliitto ry
- johtava asiantuntija Minna Aalto-Setälä, Keskuskauppakamari
- patenttineuvos Folke Johansson, Suomen AIPPI ry
- toimitusjohtaja Karri Leskinen, Suomen Patenttiasiamiesyhdistys ry
- asianajaja Rainer Hilli, Suomen teollisoikeudellinen yhdistys r.y.

Valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon:

- työ- ja elinkeinoministeriö
- markkinaoikeus
- IPR University Center
- Suomen Yrittäjät ry
- professori Veli-Pekka Viljanen

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi patenttilaki, joka korvaisi voimassa olevan patenttilain.

Patenttilaki sisältäisi jatkossakin patenttioikeuteen liittyvät perussäännökset. Patenttilaissa säädettäisiin muun muassa patentin antaman yksinoikeuden sisällöstä ja rajoituksista, patentoitavuuden edellytyksistä, patenttihakemuksesta ja hakemusmenettelystä, patentin

Valiokunnan mietintö TaVM 12/2026 vp

myöntämisestä ja väitemenettelystä, patentin loukkauksesta johtuvista seuraamuksista ja patentin mitätöinnistä tuomioistuimessa.

Patenttilaissa säädettäisiin lisäksi kansainvälisen patenttihakemuksen tekemisestä ja kansallisen vaiheen käsittelystä Patenti- ja rekisterihallituksessa, Suomea koskevan kansainvälisen hakemuksen oikeusvaikutuksesta, eurooppapatenttia koskevan hakemuksen oikeusvaikutuksesta Suomessa, sekä niistä toimista, jotka patentinhaltijan on suoritettava, jotta perinteisellä eurooppapatentilla on oikeusvaikutus Suomessa.

Esityksen tavoitteena on modernisoida ja selkeyttää monilta osin vanhentunut voimassa oleva patenttilaki. Lain rakennetta ja käsitteitä uudistettaisiin vastaamaan paremmin nykyajan tarpeita ja eurooppalaista patenttisääntelyä.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2027.

VALIOKUNNAN YLEISPERUSTELUT

Esityksen tausta ja tavoitteet

Hallituksen esitykseen sisältyy ehdotus uudesta patenttilaista, joka korvaisi voimassa olevan, mutta monilta osin vanhentuneen patenttilain. Patenttilainsäädännön kokonaisuudistus on yksi vuonna 2022 kansalliseen aineettomien oikeuksien strategiaan (IPR-strategia) kirjatusta 15:stä toimenpiteestä. Voimassa olevaa patenttilakia on muutettu lukuisia kertoja, ja nyt ehdotettavalla lakiuudistuksella pyritään selkeyttämään lain rakennetta ja säännösten sanamuotoja. Lakiehdotukseen sisältyy myös useita ehdotuksia patentointiprosessin yksinkertaistamiseksi. Lisäksi ehdotuksen tarkoituksena on sujuvoittaa patenttiasioiden tuomioistuinkäsittelyä.

Suomen kilpailukyky ja menestys globaaleilla markkinoilla perustuu hallituksen esityksessä todetun mukaisesti osaamiselle, uudelle tiedolle ja innovaatioille. Tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminnalla on ratkaiseva merkitys tuottavuuden kasvussa, elinkeinoelämän ja yhteiskunnan uudistumisessa sekä hyvinvoinnin luomisessa. Toimiva ja kilpailukykyinen IPR-järjestelmä kannustaa innovaatioiden luomiseen ja TKI-investointeihin, mutta rajoittaa innovaatioiden hyödyntämistä yhteiskunnassa mahdollisimman vähän.

Patenttilainsäädännön yleisenä tavoitteena on edistää keksinnöllistä toimintaa ja elinkeinoelämän kehitystä yhteiskunnassa. Aineettomat oikeudet, kuten patenttioikeudet, kannustavat innovaatiotoimintaan ja edistävät innovaatioiden hyödyntämistä yhteiskunnassa. Ne ovat näin ollen merkittävä osa innovaatiopolitiikkaa, jonka tavoitteena on rakentaa Suomeen olosuhteet, jotka kannustavat yrityksiä rohkeaan innovaatiotoimintaan, uudistumiseen ja kansainväliseen kasvuun.

Talousvaliokunta kannattaa esityksen tavoitteita nykyaikaistaa, selkeyttää ja yksinkertaistaa voimassa olevaa patenttilainsäädäntöä ja ehdottaa hallituksen esitykseen sisältyvän lakiehdotuksen hyväksymistä muutettuna jäljempänä esitetyin huomautuksin ja muutosehdotuksin.

Valiokunnan mietintö TaVM 12/2026 vp

Keksinnön pakkolunastus valtiolle

Ehdotuksen pakkolisensointia koskevien säännösten ja keksinnön pakkolunastusta koskevan säännöksen suhdetta on pidetty useissa asiantuntijalausunnoissa epäselvänä. Asiantuntijakuulemisessa on käynyt ilmi, että 111 §:ään on lausuntokierroksen jälkeen lisätty viittaus valmiuslain poikkeusolojen määritelmää koskevaan 3 §:ään, mutta tarkoitus on ollut viitata täsmällisemmin valmiuslain 3 §:n 1 ja 2 kohtaan. Näin ollen keksinnön pakkolunastus valtiolle rajautuisi tilanteisiin, joissa Suomeen kohdistuu aseellinen tai siihen vakavuudeltaan rinnastettava hyökkäys ja sen välitön jälkitila sekä tilanteisiin, joissa Suomeen kohdistuu huomattava aseellisen tai siihen vakavuudeltaan rinnastettavan hyökkäyksen uhka, jonka vaikutusten torjuminen vaatii valmiuslain mukaisten toimivaltuuksien välitöntä käyttöön ottamista. Tästä rajauksesta huolimatta useat asiantuntijat ovat katsoneet, että pakkolisensoinnin tulisi olla kaikissa tilanteissa lähtökohtaisesti riittävä keino.

Erityisesti puolustusministeriö ja Pääesikunta ovat puolestaan pitäneet tärkeänä sitä, että nykyisen patenttilain mukainen keinovalikoima, jolla turvataan yhteiskunnan elintärkeät toiminnot maan ollessa valmiuslain 3 §:n 1 ja 2 kohdissa tarkoitetuissa poikkeusoloissa, pysyy samana kuin mitä se on tälläkin hetkellä. Saadun selvityksen mukaan säännös on merkityksellinen, jotta kaikki yhteiskunnan resurssit voidaan tarvittaessa valjastaa poikkeusoloista selviämiseen. Tällöin on kyse koko yhteiskunnan toimintakyvystä, ja pakkolunastus voisi kohdistua esimerkiksi keksintöön, joka liittyy sairaanhoitoon tai muuhun vastaavaan yhteiskunnalle elintärkeään toimintoon. Säännös ei näin ollen koske ainoastaan maanpuolustukselle merkityksellisiä keksintöjä eli keksintöjä, joiden salassa pitäminen on maanpuolustuksen kannalta tärkeää, vaan kaikkia sellaisia keksintöjä, joilla on sotatilan kaltaisissa poikkeusoloissa erityisen keskeinen yhteiskunnallinen merkitys.

Useissa asiantuntijalausunnoissa on kiinnitetty huomiota siihen, että pakkolunastusta koskevan 111 §:n sääntely täyden korvauksen suorittamisesta ei ole hallituksen esitykseen sisältyvässä muodossa riittävän täsmällinen. Lisäksi asiantuntijalausunnoissa on katsottu, että pykälään olisi syytä sisällyttää lunastusmenettelyprosessiin liittyvää sääntelyä, mikäli pakkolunastuspykälä sisällytetään lakiin.

Työ- ja elinkeinoministeriö on toimittanut talousvaliokunnalle ehdotuksen 111 §:n täsmenmäisistä. Valiokunta on tämän jälkeen pyytänyt valtiosääntöoikeuden asiantuntijalta lausuntoa siitä, onko täsmennetyt pykälän perustuslainmukaisuudesta sellainen epäselvyys, että talousvaliokunnan tulisi pyytää asiassa eduskunnan työjärjestyksen 38 §:n 2 momentin mukaisesti perustuslakivaliokunnan lausunto. Valiokunnan saamassa lausunnossa päädytään siihen, että täsmennetyssä muodossaan 111 §:n perustuslainmukaisuudesta ei ole eduskunnan työjärjestyksen 38 §:n 2 momentissa tarkoitettua epäselvyyttä, joka edellyttäisi lausunnon pyytämistä perustuslakivaliokunnalta.

Talousvaliokunta on pohtinut pakkolunastusta koskevan pykälän tarvetta ja vaihtoehtoisia säätämistapoja. Kuten asiantuntijalausunnoissa on tuotu esiin, on Suomen patenttilainsäädännön tärkeää olla mahdollisimman yhdenmukainen kansainvälisten sopimusten kanssa. Talousvaliokunta toteaa, että toisin kuin pakkolisensointi, pakkolunastusta koskeva sääntely on puhtaasti kansallista eikä perustu Suomea velvoittaviin kansainvälisiin sopimuksiin. Valiokunta

Valiokunnan mietintö TaVM 12/2026 vp

pitää tarkoituksenmukaisimpana vaihtoehtona sitä, että ehdotettu 111 § sisällytetään valiokuntakäsittelyn aikana täsmentyneessä muodossaan parhaillaan valmistelussa olevaan valmiuslakiin. Näin ollen valiokunta ehdottaa pakkolunastusta koskevan pykälän poistamista lakiehdotuksesta. (*Valiokunnan lausumaehdotus*)

Muita huomioita

Patentin myöntämiseen vaikuttamaton julkistaminen

Lakiesityksen 14 §:ssä ehdotetaan säädettäväksi niin sanotusta armonajasta eli siitä, että tietyissä tapauksissa ennen hakemuksen tekemistä julkiseksi tullut tieto keksinnöstä ei estä keksinnön patentointia. Hallituksen esityksen perusteluissa on todettu, että julkiseksi tullut tieto keksinnöstä ei estä keksinnön patentointia puuttuvan uutuuden takia, jos hakija tekee patenttihakemuksen säädetyin ajan kuluessa keksinnön julkiseksitulosta. Asiantuntijalausunnossa on tuotu esiin, että perusteluissa tulisi mainita uutuuden lisäksi keksinnöllisyys. Talousvaliokunta katsoo asiantuntijalausunnon tavoin, että 14 §:ssä tarkoitettu keksinnön aiempi julkiseksitulo ei voi muodostaa uutuuden eikä keksinnöllisyyden estettä, koska molemmat kriteerit ovat keksinnön patentoinnin kannalta olennaisia. Ehdotettua 14 §:ää sovellettaessa keksinnöllisyyden tarkastelu on kuitenkin toissijaista suhteessa uutuuden tarkasteluun. Esimerkiksi Euroopan patenttisopimuksen (EPC) 55 artiklan suomenkielisen käännöksen otsikko on ”julkistaminen, joka ei muodosta uutuuden estettä”. Näin ollen ehdotettua sääntelyä ei ole talousvaliokunnan näkemyksen mukaan tarpeen muuttaa.

Patentin osittainen mitätöiminen

Muutamassa asiantuntijalausunnossa on pidetty epäselvänä ehdotettua 113 §:ää, joka koskee patentin mitätöimistä ja osittaista mitätöintiä. Lausunnoissa on todettu, että ehdotetun pykälän sanamuoto jättää epäselväksi sen, onko tuomioistuimella mahdollisuus julistaa patentti osittain mitättömäksi, jos tuomioistuin katsoisi esitettyjen mitättömyysperusteiden riittävän patentin julistamiseen ainoastaan osittain mitättömäksi, mutta patentinhaltija ei ole pyytänyt patentin suoja-alan supistamista muutettujen patenttivaatimusten mukaisesti.

Kuten hallituksen esityksen säännöskohtaisissa perusteluissa todetaan, on 113 §:n tarkoituksena antaa patentinhaltijalle mahdollisuus puolustautua mitätöintikannetta vastaan sitä koskevan käsittelyn yhteydessä. Ehdotetulla sääntelyllä ei ole tarkoitus poiketa oikeudenkäymiskaaren siviiliprosessinormistosta, ja kantaja voi edelleen yleisten siviiliprosessisäännösten nojalla vaatia kanteessaan patentin mitätöimistä vain osittain. Ehdotettu sääntely ei toisaalta myöskään tarkoita sitä, että osittainen mitättömäksi julistaminen ei voisi missään olosuhteissa tapahtua ilman jommankumman osapuolen esittämiä muutettuja patenttivaatimuksia pelkästään asiassa vedottujen ja toteen näytettyjen seikkojen perusteella, jos tämä on prosessioikeuden yleisten oppien perusteella mahdollista.

Markkinaoikeus on esittänyt lausunnossaan, että patentin osittaista mitätöintiä koskevan 113 §:n 3 momentin loppuun lisättäisiin maininta siitä, että muutettujen patenttivaatimusten tulee olla selkeitä ja tiiviitä. Talousvaliokunta toteaa, että ehdotettu täsmennys on lakiesityksen tavoitteiden mukainen ja että tarkoituksena on, että myös muutetut patenttivaatimukset täyttävät 29 §:n

Valiokunnan mietintö TaVM 12/2026 vp

mukaiset selkeyden ja tiivyyden vaatimukset. Valiokunta ehdottaa säännöksen täydentämistä tältä osin.

Hyvitys- ja vahingonkorvaussäännös

Muutamassa asiantuntijalausunnossa on esitetty huoli siitä, että ehdotetut vahingonkorvaus- ja hyvityssäännökset eivät täysin vastaa niin sanotun IPR-täytäntöönpanodirektiivin 2004/48/EY 13 artiklaa. Talousvaliokunta viittaa tältä osin hallituksen esityksen yksityiskohtaisiin perusteluihin, joissa todetaan, että ehdotetun 135 §:n 1 momentin taustalla on täytäntöönpanodirektiivin 13 artikla. Näin ollen tarkoituksena on, että säännöstä tulkitaan yhdenmukaisesti kyseisen artiklan kanssa.

Väliaikainen suoja

Lain 137 §:ssä ehdotetaan säädettäväksi väliaikaisesta suojasta ja 89 §:ssä eurooppapatenttia koskevan hakemuksen väliaikaisesta suojasta. Väliaikaisella suojalla tarkoitetaan hakijalle annettavaa rajoitettua suojaa patenttihakemuksen julkaisemisen ja patentin myöntämisen välisenä aikana. Jos patentti myönnetään, sovelletaan patenttiloukkausta koskevia säännöksiä jo hakemusaikana siitä lähtien, kun hakemus tulee julkiseksi.

Asiantuntijalausunnossa on tuotu esiin, että hallituksen esityksessä ei täsmennetä, mitä oikeussuojakeinoja hakijalla on saatavilla väliaikaisen suojan aikana ja että säännösten sanamuoto ei sulje pois muita oikeussuojakeinoja kuin rangaistus- ja vahingonkorvaussäännösten mukaisia oikeuskeinoja.

Saadun selvityksen mukaan markkinaoikeuden oikeuskäytännössä on katsottu, että väliaikainen suoja ei tuota täytäntöönpanokelpoisia oikeuksia (kielto-oikeutta) ennen patentin myöntämistä. Lakiesityksen 89 §:n ja 137 §:n sanamuotojen perusteella on puolestaan selvää, että patenttiloukkausta koskevia säännöksiä sovelletaan väliaikaisen suojan perusteella, jos patentti sittemmin myönnetään. Talousvaliokunta toteaa, että ehdotetut pykälät vastaavat markkinaoikeuden omaksumaa tulkintalinjaa.

Lain voimaantuloajankohta

Asiantuntijalausunnossa on tuotu esille, että patenttilain kokonaisuudistuksen valmistelun yhteydessä on ollut alun perin tarkoituksena uudistaa samanaikaisesti patenttilaki, maanpuolustukselle merkityksellisistä keksinnöistä annettu laki ja hyödyllisyysmallilaki. Lainvalmistelu on kuitenkin pirstaloitunut erillisiksi hankkeiksi, joten kokonaiskuva uudistuksen sisällöstä saattaa hämärtyä. Hallituksen esityksessä todetaan, että maanpuolustuskeksintölakia ja hyödyllisyysmallilakia koskevat hallituksen esitykset on tarkoitus antaa eduskunnalle kevätkaudella 2026. Lisäksi hallituksen esityksessä todetaan, että patenttilain on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2027 ja että edellä mainittujen kahden vielä valmistelussa olevan lain on tarkoitus tulla voimaan samaan aikaan.

Talousvaliokunta korostaa tarvetta yhteensovittaa maanpuolustuskeksintölain ja hyödyllisyysmallilain sääntely nyt päätettävän patenttilain uudistuksen kanssa. Valiokunta pitää

Valiokunnan mietintö TaVM 12/2026 vp

myös tärkeänä, että kaikki kolme lakia tulevat voimaan samanaikaisesti, mikä helpottaa uuden lainsäädännön toimeenpanoa Patentti- ja rekisterihallituksessa. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan hyödyllisyysmallilakia ja maanpuolustuskeksintölakia koskevat hallituksen esitykset saataneen eduskunnan käsittelyyn vasta kesällä tai alkusyksystä 2026. Valiokunta pitää näin ollen tarkoituksenmukaisena, että patenttilain voimaantulo siirtyy hallituksen esitykseen sisältyvästä arviosta mahdollisesti puolella vuodella.

VALIOKUNNAN YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

16 §. Välittömän hyödyntämisen yksinoikeus. Asiantuntijalausunnossa on ehdotettu pykälän sanamuotoa muutettavaksi siten, että säännös vastaisi täsmällisemmin TRIPS-sopimuksen 28 artiklaa ja Ruotsin patenttilain 3 luvun 1 §:ää, joissa ei mainita patentinhaltijan itsensä hyödyntämisoikeudesta mitään. Talousvaliokunta ehdottaa säännöksen johdantokappaleen täsmentämistä siten, että patentilla saavutettu yksinoikeus sisältää sen, ettei kolmas osapuoli saa ilman patentinhaltijan lupaa hyödyntää keksintöä.

106 §. Pakkolisenssi riippuvuuskeksinnölle. Asiantuntijalausunnossa on todettu, että ehdotettu säännös on sanamuodoltaan epäselvä, sillä siitä ei käy riittävän selvästi ilmi, kumman keksinnön (riippuvuuskeksinnön vai toisen keksinnön) on täytettävä pakkolisenssin saamisen edellytykset. Valiokunta ehdottaa pykälän 1 momenttia täsmennettäväksi siten, että säännöksestä käy selkeämmin ilmi, että riippuvuuskeksinnön on täytettävä pakkolisenssin saamisen edellytykset.

111 §. Keksinnön pakkolunastus valtiolle. Valiokunta ehdottaa keksinnön pakkolunastusta koskevan pykälän poistamista patenttilaista ja tarvittavan sääntelyn siirtämistä valmiuslain uudistustyön yhteydessä uuteen valmiuslakiin. Talousvaliokunta ehdottaa, että pykälässä säädetään pakkolunastuksen sijaan poikkeuksesta 110 §:n 1 momentissa säädettyyn menettelyvaatimukseen, jonka mukaan pakkolisenssi voidaan myöntää vain sille, joka on ennen pakkolisenssiä koskevan vaatimuksen tekemistä yrittänyt todistetusti saada lisenssin patentoituun keksintöön kohtuullisin kaupallisin ehdoin.

Ehdotettu uusi säännös niin sanotusta kiireellisyyspoikkeuksesta perustuu TRIPS-sopimuksen 31(b) artiklaan, jonka mukaan pakkolisenssoinnin edellytyksenä olevien kaupallisten etukäteisneuvotteluiden menettelyvaatimuksesta voidaan poiketa kansallisessa hätätilanteessa ja muissa äärimmäisen kiireellisissä tapauksissa, joissa on kysymys julkisesta, muusta kuin kaupallisesta käytöstä. Kiireellisyyspoikkeus on kirjattu voimassa olevan patenttilain 49 §:n perusteluihin (HE 161/1995), mutta ei säädökseen.

Tarkoitus on, että ehdotettu pykälä vastaisi asiasisällöltään TRIPS-sopimuksen 31(b) artiklaa. Koska TRIPS-sopimuksen 31(b) artikla ei sellaisenaan sovellu osaksi patenttilakia, on sanamuotoja joiltain osin muutettu esimerkiksi siten, että ”julkinen, muu kuin kaupallinen käyttö” on korvattu sanamuodolla ”erityisen merkittävän yleisen edun turvaaminen”. Erityisen merkittävä yleinen etu voi liittyä esimerkiksi kansanterveyteen, ympäristönsuojeluun tai huoltovarmuuteen.

Valiokunnan mietintö TaVM 12/2026 vp

113 §. Mitätöintiperusteet. Valiokunta ehdottaa pykälän 3 momentin täsmentämistä siten, että myös muutettujen patenttivaatimusten tulee täyttää 29 §:n mukaiset selkeyden ja tiiviyn vaatimukset.

135 §. Hyvitys ja vahingonkorvaus. Valiokunta ehdottaa pykälän 2 momenttiin terminologiaan liittyvää teknistä korjausta.

137 §. Väliaikainen suoja. Valiokunta ehdottaa pykälän 1 momenttiin terminologiaan liittyvää teknistä korjausta.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Talousvaliokunnan päätösehdotus:

Eduskunta hyväksyy muutettuna hallituksen esitykseen HE 204/2025 vp sisältyvän lakiehdotuksen. (Valiokunnan muutosehdotukset)

Eduskunta hyväksyy yhden lausuman. (Valiokunnan lausumaehdotus)

Valiokunnan muutosehdotukset

Patenttilaki

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Patentti

Keksinnön tehnyt luonnollinen henkilö tai se, jolle keksijän oikeus on siirtynyt, voi hakemuksesta saada patentin keksintöön ja siten yksinoikeuden sen ammattimaiseen hyödyntämiseen.

Valiokunnan mietintö TaVM 12/2026 vp

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) *kansallisella patenttihakemuksella* hakemusta, jolla haetaan pelkästään Suomessa voimassa olevaa patenttia Patentti- ja rekisterihallitukselta;
- 2) *kansainvälisellä patenttihakemuksella* hakemusta, joka on tehty patenttiyhteistyösopimukseen (SopS 58/1980) perustuvan kansainvälisen patentinhakujärjestelmän mukaisesti;
- 3) *eurooppapatentilla* patenttia, jonka Euroopan patenttivirasto on myöntänyt Euroopan patenttisopimuksen (SopS 8/1996) mukaisesti;
- 4) *lisäsuojatodistuksella* todistusta lääketä tai kasvinsuojeluainetta suojaavan patentin suojaajan pidentämisestä;
- 5) *etuoikeudella* oikeutta tehdä samaa keksintöä koskeva myöhempi patenttihakemus siten, että se katsotaan tehdyksi samanaikaisesti hakijan aikaisemman hakemuksen kanssa;
- 6) *etuoikeuspäivällä* etuoikeuden perustana olevan hakemuksen tekemispäivää;
- 7) *uutuustutkimuksella* tutkimusta, jolla patenttiviranomainen selvittää keksinnön uutuuden.

2 luku

Patentoitavuuden edellytykset

3 §

Patentoitavat keksinnöt

Patentti voidaan myöntää mihin tekniikan alaan tahansa liittyvään keksintöön, jollei tästä laista muuta johdu.

Patentoitavaksi keksinnöksi ei katsota pelkästään:

- 1) löytöä, tieteellistä teoriaa tai matemaattista menetelmää;
- 2) taiteellista luomusta;
- 3) suunnitelmaa, sääntöä tai menetelmää älyllistä toimintaa, peliä tai liiketoimintaa varten;
- 4) tietokoneohjelmaa; eikä
- 5) tietojen esittämistä.

4 §

Kasvilajikkeet ja eläinrodut

Patenttia ei myönnetä kasvilajikkeisiin tai eläinrotuihin. Keksinnöt, joiden kohteena ovat kasvit tai eläimet, voidaan kuitenkin patentoida, jos keksinnön tekninen toteutettavuus ei rajoitu yhteen kasvilajikkeeseen tai eläinrotuun. Tässä laissa tarkoitettu kasvilajikkeen käsite määritellään yhteisön kasvinjalostajanoikeuksista annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 2100/94 5 artiklassa.

Valiokunnan mietintö TaVM 12/2026 vp

5 §

Biologiset ja mikrobiologiset menetelmät

Patenttia ei myönnetä olennaisesti biologiseen menetelmään kasvien tai eläinten jalostamiseksi eikä kasviin tai eläimeen, joka on saatu yksinomaan olennaisesti biologisella menetelmällä. Kasvien tai eläinten jalostusmenetelmä katsotaan tässä laissa olennaisesti biologiseksi, jos se perustuu kokonaisuudessaan risteytykseen, valintaan tai muihin luonnollisiin ilmiöihin. Edellä mainittu ei rajoita sellaisten keksintöjen patentoitavuutta, joiden kohteena on mikrobiologinen menetelmä tai muut tekniset menetelmät tai näillä menetelmillä aikaansaatu tuote.

Mikrobiologisella menetelmällä tarkoitetaan tässä laissa menetelmää, jossa käytetään mikrobiologista materiaalia tai jonka kohteena on mikrobiologinen materiaali tai jolla tuotetaan mikrobiologista materiaalia.

6 §

Biologinen materiaali

Patentti voidaan myöntää keksintöön, jos sen kohteena on biologisesta materiaalista koostuva tai biologista materiaalia sisältävä tuote tai menetelmä, jonka avulla voidaan valmistaa, muokata tai käyttää biologista materiaalia. Luonnollisesta ympäristöstään eristetty tai teknisen menetelmän avulla tuotettu biologinen materiaali voi olla keksinnön kohteena, vaikka sitä esiintyisi luonnossa.

Biologisella materiaalilla tarkoitetaan tässä laissa materiaalia, joka sisältää geneettistä tietoa ja pystyy itse lisääntymään tai jota voidaan lisätä biologisessa järjestelmässä.

7 §

Ihmisen keho ja sen ainesosat

Muodostumisensa ja kehityksensä eri vaiheissa oleva ihmiskeho tai pelkästään sen geenin sekvenssiä, osasekvenssiä tai muuta ainesosaa koskeva löytö eivät voi olla patentoitavia keksintöjä.

Ihmiskehosta eristetty tai muuten teknisellä menetelmällä valmistettu geenin sekvenssi, osasekvenssi tai muu ainesosa voi 1 momentissa säädetyn estämättä muodostaa patentoitavan keksinnön, vaikka tällaisen ainesosan rakenne olisi samanlainen kuin luonnollisen ainesosan rakenne.

8 §

Kirurgiset, terapeuttiset ja diagnostiset menetelmät

Patenttia ei myönnetä kirurgista tai terapeuttista käsittelyä tai diagnoosia tarkoittavaan menetelmään, joka kohdistetaan ihmisiin tai eläimiin. Edellä mainittu ei kuitenkaan estä patentin myöntämistä aineeseen, seokseen tai muuhun tuotteeseen, joka on tarkoitettu käytettäväksi jossakin edellä mainituista menetelmistä.

Valiokunnan mietintö TaVM 12/2026 vp

9 §

Yleisen järjestyksen ja hyvien tapojen vastaiset keksinnöt

Patenttia ei myönnetä keksintöön, jonka kaupallinen hyödyntäminen on yleisen järjestyksen tai hyvien tapojen vastaista. Keksinnön kaupallista hyödyntämistä ei voida pitää yleisen järjestyksen tai hyvien tapojen vastaisena pelkästään siksi, että se on kielletty laissa.

Sovellettaessa 1 momentissa säädettyä erityisesti seuraavat keksinnöt eivät ole patentoitavissa:

- 1) ihmisen kloonauksen menetelmät;
- 2) menetelmät, joilla muutetaan ihmisen sukusolujen geneettistä identiteettiä;
- 3) ihmisalkioiden käyttö teollisiin tai kaupallisiin tarkoituksiin; ja
- 4) menetelmät, joilla muutetaan eläinten geneettistä identiteettiä ja jotka todennäköisesti aiheuttavat eläimille kärsimystä ilman, että niistä on huomattavaa lääketieteellistä hyötyä ihmiselle tai eläimelle, sekä tällaisilla menetelmillä tuotetut eläimet.

10 §

Patentin myöntämisen edellytykset

Patentti voidaan myöntää ainoastaan keksintöön, joka on uusi, keksinnöllinen ja teollisesti käyttökelpoinen.

11 §

Uutuus

Keksintö on uusi, jos se ei kuulu 13 §:ssä tarkoitettuun tunnettuun tekniikkaan.

Se, että keksinnön tulee olla uusi, ei estä myöntämästä patenttia tunnettuun, 8 §:ssä tarkoitettussa menetelmässä käytettävään aineeseen tai seokseen, jos aineen tai seoksen käyttö ei ole tunnettu tällaisessa menetelmässä.

Se, että keksinnön tulee olla uusi, ei myöskään estä myöntämästä patenttia tunnettuun, tietyssä 8 §:ssä tarkoitettussa menetelmässä käytettävään aineeseen tai seokseen, jos aineen tai seoksen käyttö ei ole tunnettu tässä tietyssä menetelmässä.

12 §

Keksinnöllisyys

Keksintö on keksinnöllinen, jos se ei tunnettu tekniikka huomioiden ole ilmeinen alan ammattilaiselle.

Valiokunnan mietintö TaVM 12/2026 vp

13 §

Tunnettu tekniikka

Tunnetuksi tekniikaksi katsotaan kaikki, mikä on tullut julkiseksi ennen patenttihakemuksen tekemispäivää tai etuoikeuspäivää.

Edellä mainitun lisäksi tunnettuun tekniikkaan kuuluu myös patenttihakemuksen tekemispäivänä, tai sen jälkeen, 48 §:ssä säädetyn mukaisesti julkiseksi tulevan kansallisen patenttihakemuksen sisältö, jos sen tekemispäivä tai etuoikeuspäivä on ennen patenttihakemuksen tekemispäivää tai etuoikeuspäivää. Aiemman hakemuksen sisältöä ei kuitenkaan oteta huomioon 12 §:ssä tarkoitettua keksinnöllisyyttä arvioitaessa.

Edellä 2 momentissa säädettyä sovellettaessa sama vaikutus kuin kansallisella patenttihakemuksella, on myös:

- 1) hyödyllisyysmallia koskevalla hakemuksella, jos se tulee myöhemmin julkiseksi hyödyllisyysmallioikeudesta annetun lain (800/1991) 18 §:n mukaisesti;
- 2) kansainvälisellä patenttihakemuksella, jota jatketaan Suomessa 74 §:n tai hyödyllisyysmallioikeudesta annetun lain 45 d §:n mukaisesti tai joka otetaan käsiteltäväksi tämän lain 81 §:n mukaisesti, ja joka tulee julkiseksi 48 §:n tai hyödyllisyysmallioikeudesta annetun lain 18 §:n perusteella;
- 3) Suomea koskevalla eurooppapatenttihakemuksella, jos se julkaistaan Euroopan patenttisopimuksen mukaisesti.

14 §

Patentin myöntämiseen vaikuttamaton julkistaminen

Patentti voidaan myöntää, vaikka keksintö on kuuden kuukauden kuluessa ennen patenttihakemuksen tekemistä tullut julkiseksi:

- 1) sellaisen ilmeisen väärinkäytöksen takia, joka on kohdistunut hakijaan tai siihen, jolta tämä johtaa oikeutensa; tai
- 2) sen vuoksi, että hakija tai se, jolta tämä johtaa oikeutensa, on pannut keksinnön näytteille sellaisessa virallisessa tai virallisesti tunnustetussa kansainvälisessä näyttelyssä, jota tarkoitetaan Pariisissa 22 päivänä marraskuuta 1928 tehdyssä kansainvälisiä näyttelyjä koskevassa sopimuksessa (SopS 36/37).

15 §

Teollinen käyttökelpoisuus

Keksintö on teollisesti käyttökelpoinen, jos sitä voidaan valmistaa teollisesti tai käyttää jollakin teollisuuden alalla.

Valiokunnan mietintö TaVM 12/2026 vp

3 luku

Yksinoikeus

16 §

Välittömän hyödyntämisen yksinoikeus

Patentilla saavutettu yksinoikeus sisältää sen, ettei kolmas osapuoli saa ilman patentinhaltijan lupaa hyödyntää keksintöä:

- 1) valmistamalla, tarjoamalla, saattamalla markkinoille tai käyttämällä patentoitua tuotetta taikka tuomalla maahan tai pitämällä hallussaan tällaista tuotetta edellä mainittua tarkoitusta varten;
- 2) käyttämällä patentoitua menetelmää taikka, jos hän tietää tai hänen olisi pitänyt tietää, ettei menetelmää saa käyttää ilman patentinhaltijan lupaa, tarjoamalla tällaista menetelmää käytettäväksi Suomessa; tai
- 3) tarjoamalla, saattamalla markkinoille tai käyttämällä patentilla suojatulla menetelmällä välittömästi aikaansaatuja tuotteita taikka tuomalla maahan tai pitämällä hallussaan tällaista tuotetta edellä mainittua tarkoitusta varten.

17 §

Välillisen hyödyntämisen yksinoikeus

Patentilla saavutettu yksinoikeus sisältää myös sen, ettei muu kuin patentinhaltija ilman tämän lupaa saa hyödyntää keksintöä tarjoamalla tai toimittamalla jollekin, jolla ei ole oikeutta keksinnön hyödyntämiseen, sellaista välinettä keksinnön käyttämiseksi Suomessa, joka liittyy johonkin olennaiseen keksinnössä, jos se, joka tarjoaa tai toimittaa välineen, tietää tai hänen olisi pitänyt tietää, että väline soveltuu ja on tarkoitettu keksinnön käyttämiseen.

Jos väline on yleisesti kaupan oleva tavara, sovelletaan 1 momentissa säädettyä vain, jos se, joka tarjoaa tai toimittaa välineen, pyrkii vaikuttamaan vastaanottajaan, jotta tämä ryhtyisi 16 §:ssä tarkoitettuun tekoon.

Sovellettaessa tämän pykälän säännöksiä ei keksinnön hyödyntämiseen oikeutettuna pidetä sitä, joka hyödyntää keksintöä 18 §:n 1, 3, tai 4 kohdassa tai 20 §:n 1 momentissa tarkoitettulla tavalla.

18 §

Poikkeukset yksinoikeuteen

Patentilla saavutettu yksinoikeus ei koske:

- 1) keksinnön hyödyntämistä, joka ei tapahdu ammattimaisesti;
- 2) sellaisen patentilla suojatun tuotteen hyödyntämistä, joka on Euroopan talousalueella saatettu markkinoille patentinhaltijan toimesta tai tämän suostumuksella, ellei patentinhaltijalla ole oikeutettuja perusteita vastustaa tuotteen laajempaa saattamista markkinoille;
- 3) keksinnön käyttöä kokeissa, jotka koskevat itse keksintöä;

Valiokunnan mietintö TaVM 12/2026 vp

4) lääkevalmisteen myyntilupahakemusta varten tarvittavia tutkimuksia, kokeita tai käytännön vaatimuksista aiheutuvia toimia, jotka koskevat kyseiseen lääkevalmisteseen kohdistuvaa keksintöä;

5) lääkeaineen valmistusta apteekissa lääkärin määräyksen mukaisesti yksittäistapauksissa tai toimenpiteitä täten valmistetuilla lääkeaineilla;

6) tietokoneohjelmien oikeudellisesta suojasta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/24/EY 5 ja 6 artiklassa tarkoitettuja sallittuja toimia ja saatujen tietojen käyttöä;

7) keksinnön käyttöä ulkomaisessa aluksessa, ilma-aluksessa tai muussa kulkuneuvossa sen tarpeisiin, kun tällainen kulkuneuvo väliaikaisesti tai tahattomasti tulee Suomeen valtiosta, joka on sopimusosapuoli teollisoikeuden suojelemisesta koskevassa Pariisin yleissopimuksessa (SopS 36/1970 ja 43/1975) tai joka on Maailman kauppajärjestön jäsen;

8) ilma-aluksen varaosien ja tarvikkeiden maahantuontia ja käyttöä Suomessa ulkomaisen ilma-aluksen korjaamiseen.

19 §

Biologista materiaalia suojaavan patentin laajuus

Patentin antama suoja biologiselle materiaalille, jolla on keksinnön seurauksena tiettyjä piirteitä, käsittää kaiken sellaisen monistamalla tai lisäämällä tästä biologisesta materiaalista saadun samassa tai erikoistuneessa muodossa olevan biologisen materiaalin, jolla on nämä samat piirteet.

Patentin antama suoja menetelmälle, jonka avulla tuotetaan biologista materiaalia, jolla on keksinnön seurauksena tiettyjä piirteitä, käsittää tällä menetelmällä välittömästi saadun biologisen materiaalin ja kaiken muun sellaisen biologisen materiaalin, joka on saatu menetelmällä välittömästi saadusta biologisesta materiaalista monistamalla tai lisäämällä samassa tai erikoistuneessa muodossa ja jolla on nämä samat piirteet.

Patentin antama suoja geneettistä tietoa sisältävälle tai siitä koostuvalle tuotteelle käsittää kaiken materiaalin, johon tuote on yhdistetty ja johon geneettinen tieto sisältyy ja jossa se toimii, jollei 7 §:n 1 momentissa säädetystä muuta johdu.

20 §

Biologisen materiaalin käyttöä koskevat poikkeukset yksinoikeuteen

Patentilla saavutettu yksinoikeus ei koske biologisen materiaalin käyttöä muiden kasvilajikkeiden jalostamiseen tai löytämiseen ja kehittämiseen.

Edellä 19 §:ssä tarkoitettu suoja ei käsitä biologista materiaalia, joka on saatu monistamalla tai lisäämällä biologista materiaalia, jonka patentinhaltija on saattanut Euroopan talousalueella markkinoille tai joka on saatettu markkinoille hänen suostumuksellaan, jos monistaminen tai lisääminen väistämättä aiheutuu käytöstä, jota varten biologinen materiaali on saatettu markkinoille, edellyttäen, että saatua materiaalia ei myöhemmin käytetä muuhun monistamiseen tai lisäämiseen.

Sen estämättä mitä 19 §:ssä säädetään, maanviljelijä saa käyttää patentilla suojatusta kasvien lisäysaineistosta saadusta sadosta saamaansa tuotetta monistamiseen tai lisäämiseen omalla tilallaan, jos patentilla suojattu kasvien lisäysaineisto on myyty tai muuten pidetty kaupan

Valiokunnan mietintö TaVM 12/2026 vp

patentinhaltijan toimesta tai tämän suostumuksella. Poikkeuksen laajuuteen ja muihin yksityiskohtiin sovelletaan, mitä yhteisön kasvinjalostajanoikeuksista annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 2100/94 14 artiklassa säädetään.

Sen estämättä mitä 19 §:ssä säädetään, maanviljelijä saa käyttää patentilla suojattua karjaa maatalouden tarkoituksiin, jos patentilla suojattu jalostuskarja tai muu eläinten lisäysaineisto on myyty tai muuten pidetty kaupan patentinhaltijan toimesta tai tämän suostumuksella. Poikkeusta sovelletaan eläimen tai eläinten lisäysaineiston saattamiseen maatalouskäyttöön, mutta ei kaupallisen lisäämistoiminnan puitteissa tai sen tarkoituksiin tapahtuvaan myyntiin.

21 §

Ennakkokäyttöoikeus

Joka on patenttihakemuksen tekemishetkellä Suomessa ammattimaisesti hyödyntänyt hakemuksessa tarkoitettua keksintöä, saa patentin estämättä jatkaa keksinnön hyödyntämistä pysyttämällä entisellään sen yleisen luonteen, jollei hyödyntäminen sisältänyt ilmeistä väärinkäyttöä patentinhakijaa tai sitä kohtaan, jolta tämä johtaa oikeutensa. Samanlainen oikeus hyödyntämiseen on vastaavilla edellytyksillä myös sillä, joka on ryhtynyt olennaisiin toimenpiteisiin hyödyntääkseen keksintöä ammattimaisesti Suomessa.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu oikeus voi siirtyä toiselle ainoastaan sen yrityksen tai yrityksen osan mukana, jossa se on syntynyt tai jossa se oli tarkoitettu hyödynnettäväksi.

Patentin laajuus ja voimassaoloaika

22 §

Patenttisuojan laajuus

Patentin tai patenttihakemuksen tuottaman suojan laajuus määräytyy patenttivaatimusten mukaan. Patenttivaatimusten tulkinnassa käytetään apuna keksinnön selitystä ja piirustuksia.

23 §

Patentin voimassaoloaika

Myönnetty patentti voidaan pitää voimassa 20 vuotta patenttihakemuksen tekemispäivästä.

Patentin voimassa pitäminen edellyttää 12 luvussa tarkoitetun vuosimaksun maksamista siten kuin mainitussa luvussa säädetään.

Lääkkeitä ja kasvinsuojeluaineita suojaavan patentin oikeusvaikutukset voidaan pitää patentin lakkaamisen jälkeen lisäsuojatodistuksella voimassa siten kuin lisäsuojatodistuksesta 11 luvussa säädetään.

Valiokunnan mietintö TaVM 12/2026 vp

24 §

Patenttisuojan muuttaminen

Patentin myöntämisen jälkeen patenttivaatimuksia ei saa muuttaa siten, että patenttisuoja laajenee.

4 luku

Patenttihakemus ja hakemuksen käsittely

Patenttihakemus

25 §

Patenttihakemuksen tekeminen

Kansallinen patenttihakemus tehdään kirjallisesti Patentti- ja rekisterihallitukselle.

26 §

Patenttihakemuksen sisältö

Patenttihakemuksen tulee sisältää:

- 1) keksinnön selitys;
- 2) yksi tai useampi patenttivaatimus;
- 3) yksi tai useampi piirustus, jos sellaiseen viitataan keksinnön selityksessä tai patenttivaatimuksissa;
- 4) keksinnön selityksen, patenttivaatimusten ja piirustusten tiivistelmä.

Hakemuksessa on ilmoitettava tunnistetiedot keksijästä ja hakijasta. Jos hakija ei ole keksijä, tai hakija ei ole tehnyt keksintöä yksin, on hakijan selvitettävä oikeutensa keksintöön.

Hakijan on suoritettava hakemusmaksu. Hakemuksesta on myös suoritettava vuosimaksu siten kuin 12 luvussa säädetään.

Tarkempia säännöksiä patenttihakemuksen sisällöstä voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

27 §

Patenttihakemuksen kieli

Keksinnön selitys, mahdolliset piirustusten tekstit, patenttivaatimukset ja tiivistelmä on laadittava suomeksi, ruotsiksi tai englanniksi. Jos patenttivaatimukset on laadittu englanniksi, tulee hakijan toimittaa niistä käännös suomeksi tai ruotsiksi ennen patentin myöntämistä.

Valiokunnan mietintö TaVM 12/2026 vp

28 §

Patenttihakemuksen selvyys ja riittävyys

Keksintö tulee esittää patenttihakemuksessa niin selvästi ja riittävästi, että alan ammattilainen voi sen perusteella käyttää keksintöä.

Keksintö, joka koskee biologista materiaalia tai jota toteutettaessa käytetään biologista materiaalia, katsotaan 30 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa selvästi ja riittävästi esitetyksi vain, jos myös muut mainitussa pykälässä säädetyt edellytykset täyttyvät.

Jos keksintö koskee geenin sekvenssiä tai osasekvenssiä, tulee patenttihakemuksessa esittää, miten keksintöä voidaan käyttää teollisesti.

29 §

Patenttivaatimus

Patenttihakemuksessa esitetyt patenttivaatimukset määrittävät sen keksinnön, jolle patenttisuojaa haetaan. Patenttivaatimusten tulee olla selkeitä ja tiiviitä, ja niille on oltava tuki keksinnön selityksessä.

30 §

Biologisen materiaalin talletus

Jos keksintö koskee biologista materiaalia tai keksintöä toteutettaessa on käytettävä biologista materiaalia, jota ei ole yleisesti saatavissa ja jota ei voida esittää hakemusasiakirjoissa siten, että alan ammattilainen niiden perusteella voi käyttää keksintöä, näyte biologisesta materiaalista on talletettava viimeistään hakemuksen tekemispäivänä. Biologisen materiaalin on tämän jälkeen oltava jatkuvasti talletettuna siten, että se, joka tämän lain mukaan on oikeutettu saamaan näytteen talletuksesta, voi saada sen Suomessa.

Jos talletettu biologinen materiaali menettää elinvoimaisuutensa tai siitä ei muusta syystä voida saada näytettä, voidaan se korvata saman biologisen materiaalin uudella talletuksella. Jos näin on menetelty, katsotaan uusi talletus tehdyksi aikaisemman talletuksen tekemispäivänä.

Tarkempia säännöksiä biologisen materiaalin talletuksesta voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

31 §

Patenttihakemuksen tekemispäivä

Patentti- ja rekisterihallitus antaa vastaanottamalleen kansalliselle patenttihakemukselle tekemispäiväksi sen päivän, jolloin seuraavat edellytykset täyttyvät:

- 1) hakemuksesta ilmenee, että se on patenttihakemus;
- 2) hakemuksessa on hakijan tunniste- tai yhteystiedot; ja
- 3) hakemuksen yhteydessä annetut asiakirjat sisältävät joko:
 - a) keksinnön selityksen;

Valiokunnan mietintö TaVM 12/2026 vp

b) keksinnön piirustuksen; tai

c) viittauksen aikaisemmin tehtyyn patenti- tai hyödyllisyysmallihakemukseen ja hakija on antanut tiedot patenti- tai hyödyllisyysmallihakemuksen tekemispäivästä, hakemusnumerosta sekä patenttiviranomaisesta, jolle hakemus on tehty.

Jos 1 momentissa tarkoitettujen edellytykset eivät täyty, Patenti- ja rekisterihallitus antaa hakijalle kehotuksen korjata puutteet määräajassa.

Jos hakija on korjannut 2 momentin mukaisesti annetussa määräajassa kaikki hakemuksessa olleet puutteet tekemispäivän saamiseksi, tulee tekemispäiväksi se päivä, jolloin kaikki puutteet on korjattu. Jos hakija ei ole korjannut puutteita määräajassa tai hakijaa ei ole voitu tavoittaa kahden kuukauden kuluessa hakemuksen saapumispäivästä, ei hakemusta katsota tehdyksi.

Jos hakemus sisältää 1 momentin 3 kohdan c alakohdassa tarkoitetun viittauksen aikaisemmin tehtyyn hakemukseen, joka on annettu Suomen ulkopuolella olevalle patenttiviranomaiselle, tulee hakijan antaa hakemuksen oikeaksi todistettu jäljennös neljän kuukauden kuluessa hakemuksen tekemispäivästä. Tällöin jäljennöksen on katsottava saapuneen Patenti- ja rekisterihallitukselle hakemuksen tekemispäivänä.

32 §

Hakemuksen puuttuvat osat ja tekemispäivän muuttaminen

Jos Patenti- ja rekisterihallitus havaitsee, että hakemuksesta, joka on saanut tekemispäivän 31 §:n mukaisesti, puuttuu keksinnön selityksen tai piirustusten osia, joihin selityksessä tai patenttivaatimuksissa viitataan, annetaan hakijalle kehoitus täydentää hakemustaan kahden kuukauden määräajassa.

Jos hakija toimittaa keksinnön selityksestä tai piirustuksista puuttuvia osia kahden kuukauden kuluessa hakemuksen tekemispäivästä tai 1 momentin mukaisesta kehotuksesta, tulee tekemispäiväksi se päivä, jolloin kaikki puuttuvat osat on toimitettu, jollei 3 ja 4 momentista muuta johdu.

Jos hakija peruuttaa 2 momentin mukaiset jälkeensä toimitetut osat yhden kuukauden kuluessa siitä, kun ne on toimitettu, tulee tekemispäiväksi alkuperäinen tekemispäivä.

Jos hakija toimittaa puuttuvat osat 2 momentin mukaisesti ja puuttuvat osat ilmenevät kokonaisuudessaan aikaisemmasta hakemuksesta, josta on pyydetty etuoikeutta alkuperäisenä tekemispäivänä, tulee tekemispäiväksi alkuperäinen tekemispäivä, jos hakija sitä pyytää ja toimittaa jäljennöksen etuoikeuden perustana olevasta hakemuksesta 2 momentin mukaisessa määräajassa. Tällöin jäljennöksen on katsottava saapuneen Patenti- ja rekisterihallitukselle hakemuksen tekemispäivänä.

33 §

Useita keksintöjä sisältävä hakemus

Samassa hakemuksessa ei saa hakea patenttia kahteen tai useampaan toisistaan riippumattomaan keksintöön.

Valiokunnan mietintö TaVM 12/2026 vp

34 §

Hakemuksen jakaminen

Jos hakemuksessa on sen tekemispäivänä esitetty useita keksintöjä, hakija voi jakaa hakemuksen useiksi hakemuksiksi. Jaetun hakemuksen perustana käytetystä hakemuksesta (*kantahakemus*) erotettua keksintöä tarkoittava uusi hakemus katsotaan jakamalla syntyneeksi vain, jos jakaminen ilmenee uudesta hakemuksesta sitä tehtäessä. Tällaisessa hakemuksessa on ilmoitettava kantahakemuksen numero. Uusi hakemus katsotaan tehdyksi samanaikaisesti kuin kantahakemus.

Jakaminen voi tapahtua ainoastaan ennen kuin hakemus on lopullisesti ratkaistu.

35 §

Hakemuksen muuttaminen

Patenttihakemusta ei saa muuttaa siten, että patenttia haetaan johonkin, mikä ei ole käynyt selville hakemuksesta sen tekemispäivänä.

Patenttihakemuksen käsittely

36 §

Diaari

Patentti- ja rekisterihallitus pitää diaaria saapuneista patenttihakemuksista. Diaariin merkitään kustakin hakemuksesta käsittelyn kannalta tarpeelliset henkilötiedot, haettua patenttia koskevat tiedot sekä hakemukseen kohdistuvat toimenpiteet.

Hakemusasiakirjat sekä muut kuin hakemusnumeroa, hakijaa, asiamiestä, hakemustyyppiä, saapumispäivää, tekemispäivää, etuoikeutta, jakamista ja hakemuksen käsittelyä koskevat merkinnät ovat salassa pidettäviä, kunnes merkintää koskeva patenttihakemus on tullut julkiseksi 48 §:ssä säädetyn mukaisesti.

Diaarin tarkemmasta sisällöstä voidaan säätää valtioneuvoston asetuksella.

37 §

Velvollisuus ilmoittaa ulkomaisista tutkimustuloksista

Joka hakee patenttia keksintöön, johon hän on hakenut patenttia toisessa valtiossa tai kansainvälisessä järjestössä, on Patentti- ja rekisterihallituksen pyynnöstä velvollinen ilmoittamaan muiden patenttiviranomaisten tekemien uutuustutkimusten tai patentoitavuuden edellytysten tutkimisen tuloksista. Tällaista selvitystä ei kuitenkaan voida vaatia sellaisesta 9 luvussa säädetyn mukaisesta patenttihakemuksesta, joka on ollut kansainvälisen patentoitavuuden esitutkimuksen kohteena ja jota koskeva selonteko on annettu Patentti- ja rekisterihallitukselle.

Valiokunnan mietintö TaVM 12/2026 vp

38 §

Toisistaan riippumattomia keksintöjä sisältävän hakemuksen tutkiminen

Jos hakemus on 33 §:ssä säädetyn vastainen siten, että patenttivaatimukset sisältävät toisistaan riippumattomia keksintöjä, Patentti- ja rekisterihallitus tutkii vaatimuksissa ensin esitetyn keksinnön patentoitavuuden.

39 §

Kansainvälisen uutuustutkimuksen kaltainen tutkimus

Patentti- ja rekisterihallituksen on annettava hakemusta koskeva uutuustutkimus patenttityhteistyösopimuksen 15 artiklan 5 kappaleen mukaisen kansainvälisen uutuustutkimusviranomaisen suoritettavaksi, jos hakija sitä kirjallisesti pyytää ja suorittaa sitä koskevan maksun kolmen kuukauden kuluessa hakemuksen tekemispäivästä.

Pyynnön sisällöstä voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

40 §

Patentihakemuksen puutteet ja niiden korjaaminen

Jollei hakija ole noudattanut hakemusta koskevia säännöksiä tai jos Patentti- ja rekisterihallitus muutoin katsoo olevan esteen hakemuksen hyväksymiselle, hakijaa on välipäätöksessä kehotettava antamaan lausumansa tai korjaamaan puutteet. Tiivistelmään Patentti- ja rekisterihallitus voi kuitenkin hakijaa kuulematta tehdä ne muutokset, joita se pitää välttämättöminä.

Jollei hakija välipäätöksessä annetun määräajan kuluessa anna lausumaansa tai korjaa puutteita, joista on huomautettu, hakemus on jätettävä sillensä. Välipäätöksessä on ilmoitettava tästä seuraamuksesta.

Sillensä jätetty hakemus otetaan uudelleen käsiteltäväksi, jos hakija neljän kuukauden kuluessa välipäätöksessä määrätyn ajan päättymisestä antaa lausumansa tai korjaa puutteet ja samassa ajassa suorittaa maksun hakemuksen ottamisesta uudelleen käsiteltäväksi.

Jollei hakija suorita vuosimaksua 12 luvussa säädetyn mukaisesti, hakemus jätetään sillensä ilman välipäätöstä. Siten sillensä jätettyä hakemusta ei voida ottaa uudelleen käsiteltäväksi.

41 §

Patentihakemuksen hylkääminen

Jos Patentti- ja rekisterihallitus katsoo, että on olemassa este hakemuksen hyväksymiselle ja hakijalla on ollut tilaisuus antaa lausumansa esteestä, hakemus on hylättävä, jollei ole aihetta antaa hakijalle uutta välipäätöstä.

Valiokunnan mietintö TaVM 12/2026 vp

42 §

Parempi oikeus keksintöön

Jos joku näyttää toteen Patentti- ja rekisterihallitukselle, että hänellä on parempi oikeus keksintöön kuin patentinhakijalla, Patentti- ja rekisterihallituksen tulee hänen vaatimuksestaan siirtää hakemus hänelle. Milloin siirtoa on vaadittu, hakemusta ei saa jättää sillensä, hylätä tai hyväksyä eikä peruuttaa ennen kuin vaatimus on lopullisesti tutkittu.

43 §

Väite paremmasta oikeudesta keksintöön

Jos joku väittää Patentti- ja rekisterihallitukselle, että hänellä on parempi oikeus keksintöön kuin patentinhakijalla, ja jos asiaa pidetään epäselvänä, Patentti- ja rekisterihallitus voi välipäätöksessään kehottaa häntä nostamaan kanteen paremmasta oikeudesta keksintöön tuomioistuimessa määrätyn ajan kuluessa uhalla, että väite jätetään huomioon ottamatta patenttihakemusta edelleen käsiteltäessä.

Milloin riita paremmasta oikeudesta keksintöön on vireillä tuomioistuimessa, hakemusta ei saa jättää sillensä, hylätä tai hyväksyä eikä peruuttaa ennen kuin juttu on lopullisesti ratkaistu.

44 §

Kolmansien osapuolten huomautukset

Jos Patentti- ja rekisterihallitukselle annetaan patenttihakemuksen käsittelyaikana keksinnön patentoitavuutta koskeva kirjallinen huomautus, on siitä ilmoitettava patentinhakijalle. Huomautuksen tekeminen ei tee sen tekijästä asianosaista hakemuskäsittelyssä.

45 §

Ilmoitus patenttihakemuksen hyväksyttävyydestä

Jos hakemus on tämän lain säännösten mukainen eikä katsota olevan estettä hakemuksen hyväksymiselle, Patentti- ja rekisterihallituksen on ilmoitettava patentinhakijalle, että hakemus voidaan hyväksyä. Hakijalle on samalla esitettävä missä laajuudessa viranomainen aikoo patentin myöntää.

Jos hakija hyväksyy patentin myöntämisen esitetystä laajuudesta, hakijan tulee kahden kuukauden kuluessa 1 momentissa tarkoitetusta ilmoituksesta suorittaa julkaisumaksu ja, jos patenttivaatimukset ovat englanninkieliset, toimittaa vaatimusten käännös suomeksi tai ruotsiksi.

Jos hakija ei hyväksy patentin myöntämistä esitetystä laajuudesta, hakijan tulee kahden kuukauden kuluessa 1 momentissa tarkoitetusta ilmoituksesta antaa muutetut patenttivaatimukset.

Jos hakija ei suorita 2 tai 3 momentissa edellytetyjä toimenpiteitä, hakemus on jätettävä sillensä. Sillensä jätetty hakemus otetaan uudelleen käsiteltäväksi, jos hakija neljän kuukauden

Valiokunnan mietintö TaVM 12/2026 vp

kuluessa mainitun ajan päättymisestä suorittaa 2 tai 3 momentissa edellytetyt toimenpiteet sekä maksun hakemuksen ottamisesta uudelleen käsiteltäväksi.

46 §

Patentin myöntäminen

Kun patentinhakija on täyttänyt 45 § 2 momentissa säädetty edellytykset, tulee Patenti- ja rekisterihallituksen, jollei estettä edelleenkaan ole, hyväksyä hakemus.

Patenti on myönnetty sinä päivänä, kun Patenti- ja rekisterihallitus on kuuluttanut hakemuksen hyväksymisestä. Myönnetty patenti on merkittävä Patenti- ja rekisterihallituksen pitämään patenttirekisteriin.

Hakijan pyynnöstä patentin myöntämistä voidaan lykätä enintään siihen asti, kunnes hakemus tulee 48 §:ssä säädetyn mukaan julkiseksi.

47 §

Patenttijulkaisu

Patenti- ja rekisterihallituksen on pidettävä patentin myöntämispäivästä lukien yleisön saatavana patenttijulkaisua, joka sisältää keksinnön selityksen, patenttivaatimukset ja mahdolliset piirustukset sekä ilmoituksen patentinhaltijasta ja keksijästä. Jos patenttivaatimukset ovat englanninkieliset, tulee julkaisun sisältää myös patenttivaatimusten käänös suomeksi tai ruotsiksi.

Tarkempia säännöksiä patenttijulkaisun sisällöstä voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

5 luku

Patenttihakemusta koskevien asiakirjojen julkisuus

48 §

Asiakirjojen julkiseksitulo

Patenttia ja patenttihakemusta koskevat asiakirjat ovat julkisia patentin myöntämispäivästä lukien.

Asiakirjat ovat myös julkisia, kun 18 kuukautta on kulunut patenttihakemuksen tekemispäivästä tai, jos etuoikeutta pyydetään, siitä päivästä, josta etuoikeutta on pyydetty, vaikka patenttia ei vielä ole myönnetty. Jos hakemus on jätetty sillensä tai hylätty, asiakirjat tulevat kuitenkin julkisiksi vain siinä tapauksessa, että patentinhakija pyytää hakemuksen ottamista uudelleen käsiteltäväksi tai hakee muutosta taikka tekee 144 tai 145 §:ssä tarkoitetun esityksen.

Hakijan pyynnöstä asiakirjat tulevat julkisiksi aikaisemminkin kuin 1 ja 2 momentissa on säädetty.

Valiokunnan mietintö TaVM 12/2026 vp

Tarkempia säännöksiä julkiseksi tulleiden asiakirjojen saattamisesta yleisön saataville voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

49 §

Käännöksen korjaaminen

Jos 27 §:ssä säädetyn mukaisesti toimitetussa käännöksessä on virhe, patentinhaltijalla on mahdollisuus antaa Patentti- ja rekisterihallitukselle korjattu käännös. Myönnettyyn patenttiin toimitetusta käännöksen korjauksesta on suoritettava julkaisumaksu.

Jos käännöksen korjauksen tullessa voimaan kolmas osapuoli on hyvässä uskossa alkanut hyödyntää keksintöä ammattimaisesti Suomessa sellaisella tavalla, joka aikaisemman käännöksen mukaisesti ei aiheuttanut patentinhaltijan oikeuden loukkausta, tai on ryhtynyt oleellisiin toimenpiteisiin tätä varten, tämä saa 147 §:ssä tarkoitetun ennakkokäyttöoikeuden.

50 §

Liikesalaisuuksia sisältävät asiakirjat

Jos asiakirja sisältää liikesalaisuuden, joka ei koske keksintöä, johon patenttia haetaan tai jolle patentti on myönnetty, Patentti- ja rekisterihallitus voi liikesalaisuuden haltijan vaatimuksesta viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n nojalla määrätä, ettei asiakirja tai sen osa ole julkinen. Jos sellainen vaatimus on tehty, asiakirja tai sen osa ei ole julkinen ennen kuin vaatimus on hylätty lainvoiman saaneella päätöksellä.

51 §

Biologista materiaalia koskevan näytteen julkisuus

Jos biologinen materiaali on talletettu 30 §:ssä säädetyn mukaisesti, on jokaisella oikeus saada näyte biologisesta materiaalista, kun asiakirjat ovat tulleet 48 §:ssä säädetyn mukaisesti julkisiksi. Sen estämättä, mitä edellä säädetään, ei näytettä kuitenkaan luovuteta sille, joka muussa laissa säädetyn mukaan ei voi saada haltuunsa talletettua biologista materiaalia. Näytettä ei myöskään luovuteta sellaiselle, jonka hallussa se vahinkoa tuottavien ominaisuuksiensa vuoksi saattaa aiheuttaa huomattavaa vaaraa.

Näytettä pyydetään kirjallisesti Patentti- ja rekisterihallitukselta.

Ennen kuin patentti on myönnetty tai 20 vuoden ajan patenttihakemuksen tekemispäivästä, jos patenttihakemus on ratkaistu lopullisesti sen johtamatta patenttiin, näyte talletuksesta saadaan 1 momentissa säädetystä poiketen luovuttaa ainoastaan riippumattomalle asiantuntijalle, jos patentinhakija tätä pyytää. Pyyntö on esitettävä Patentti- ja rekisterihallitukselle 16 kuukauden kuluessa patenttihakemuksen tekemispäivästä tai jos etuoikeutta pyydetään, siitä päivästä, josta etuoikeutta on pyydetty.

Edellä 1 ja 3 momentissa tarkoitetun pyynnön sisällöstä ja näytteen toimittamiseen liittyvistä menettelyistä voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

Valiokunnan mietintö TaVM 12/2026 vp

6 luku

Etuoikeus

52 §

Etuoikeus aikaisemmasta hakemuksesta

Keksinnön uutuutta ja keksinnöllisyyttä arvioitaessa 10–12 §:ssä säädetyn mukaisesti sekä sovellettaessa 21 §:n ennakkokäyttöoikeutta koskevia säännöksiä, on hakemus patentinhakijan pyynnöstä katsottava tehdyksi samanaikaisesti hakijan aikaisemman, samaa keksintöä koskevan hakemuksen kanssa, jos aikaisempi hakemus on tehty patenttihakemuksen tekemispäivää edeltävän 12 kuukauden aikana.

Etuoikeus voidaan saada aikaisemmasta:

- 1) Suomessa myönnettävää patenttia tai hyödyllisyysmallioikeutta koskevasta hakemuksesta;
- 2) teollisoikeuden suojelemista koskevaan Pariisin yleissopimukseen tai Maailman kauppajärjestön perustamissopimukseen (SopS 5/1995) liittyneessä toisessa valtiossa tai toisella alueella tehtyä patenttia, keksijäntodistusta tai hyödyllisyysmallioikeutta koskevasta hakemuksesta; tai
- 3) patenttia, keksijäntodistusta tai hyödyllisyysmallioikeutta koskevasta hakemuksesta, joka on tehty muualla kuin 2 kohdassa mainittuihin sopimuksiin liittyneessä valtiossa tai niihin liittyneellä alueella, jos mainitussa valtiossa tai mainitulla alueella myönnetään kansallisesta hakemuksesta vastaava etuoikeus ja jos siellä voimassa oleva lainsäädäntö on pääosin yhdenmukainen edellä mainittujen sopimusten kanssa.

53 §

Etuoikeuden perusta

Etuoikeus voi perustua ainoastaan ensimmäiseen hakemukseen, jossa keksintö on esitetty. Jos ensimmäisen hakemuksen hakija tai hänen oikeudenomistajansa on samalle patenttiviranomaiselle myöhemmin tehnyt samaa keksintöä koskevan hakemuksen, voidaan myöhempi hakemus esittää etuoikeuden perustaksi edellyttäen, että sitä tehtäessä aikaisempi hakemus oli peruutettu, jätetty sillensä tai hylätty sen tulematta julkiseksi ja ettei siitä ollut jäänyt voimaan mitään oikeutta eikä se ollut etuoikeuden perustana. Jos etuoikeus on saavutettu myöhemmän hakemuksen perusteella, ei aikaisempaan hakemukseen enää voida vedota etuoikeuden saavuttamiseksi.

54 §

Osittainen etuoikeus ja useita etuoikeuksia

Etuoikeuden voi saada myös hakemuksen osalle.

Samalle hakemukselle voidaan pyytää etuoikeutta useiden, myös eri valtioita tai alueita tarkoittavien hakemusten perusteella.

Valiokunnan mietintö TaVM 12/2026 vp

55 §

Etuoikeus jaetun hakemuksen yhteydessä

Jos patenttihakemus jaetaan 34 §:ssä säädetyn mukaisesti, on kantahakemuksen etuoikeutta koskeva pyyntö voimassa ilman erillistä pyyntöä myös uuden, jakamalla syntyneen hakemuksen osalta.

56 §

Etuoikeuden pyytäminen

Etuoikeuden saadakseen hakijan on kirjallisesti pyydetävä etuoikeutta patenttihakemuksessa tai 16 kuukauden kuluessa ensimmäisen etuoikeuden perustaksi ilmoitetun hakemuksen tekemispäivästä.

Hakija voi edellä säädettyssä määräajassa lisätä etuoikeutta koskevan pyyntönsä hakemukseen tai korjata pyyntöään ilmoittamalla siitä Patenti- ja rekisterihallitukselle. Jos lisäys tai korjaus aiheuttaa muutoksen aikaisimpaan etuoikeuspäivään, tulee ilmoitus tehdä 16 kuukauden kuluessa sekä alkuperäisestä aikaisimmasta etuoikeuspäivästä että muuttuneesta etuoikeuspäivästä. Jos 16 kuukauden määräaika on päättynyt, mutta hakemuksen tekemispäivästä ei ole vielä kulunut neljää kuukautta, voi hakija tehdä ilmoituksen näiden neljän kuukauden aikana.

Hakija ei voi pyytää etuoikeutta eikä korjata jo esitettyä etuoikeutta koskevaa pyyntöään sen jälkeen, kun hakemus on 48 §:ssä säädetyn mukaisesti tullut julkiseksi.

Jos kyseessä on kansainvälinen patenttihakemus, etuoikeuspyyntö sekä sen lisäystä tai korjausta koskeva ilmoitus tulee tehdä 72 §:ssä tarkoitettulle vastaanottavalle viranomaiselle tai Maailman henkisen omaisuuden järjestön kansainväliselle toimistolle.

Hakija voi peruuttaa etuoikeutta koskevan pyyntönsä kirjallisella ilmoituksella.

57 §

Toimitettavat asiakirjat

Etuoikeutta pyytäneen hakijan tulee 16 kuukauden kuluessa siitä päivästä, josta etuoikeutta pyydetään, toimittaa Patenti- ja rekisterihallitukselle etuoikeuden perustana olevan hakemuksen vastaanottaneen viranomaisen antama todistus hakemuksen tekemispäivästä ja hakijan nimestä sekä mainitun viranomaisen oikeaksi todistama jäljennös hakemuksesta. Jäljennös on annettava Patenti- ja rekisterihallituksen määräämässä muodossa.

Jos todistusta tai jäljennöstä ei ole toimitettu edellä säädettyssä määräajassa, Patenti- ja rekisterihallitus antaa hakijalle kehotuksen toimittaa asiakirjat kahden kuukauden määräajassa.

Kysymyksen ollessa kansainvälisestä patenttihakemuksesta on 1 momentissa tarkoitettu todistus kuitenkin annettava vasta Patenti- ja rekisterihallituksen antaman tätä koskevan kehotuksen jälkeen. Tällaisen hakemuksen osalta voidaan etuoikeusasiakirja antaa patenttityhteistyösopimuksen sovellutussäännön (SopS 59/1980) 17.1 mukaisesti myös Maailman henkisen omaisuuden järjestön kansainväliselle toimistolle tai hakemuksen vastaanottaneelle viranomaiselle tai esittää viimeksi mainitulle pyyntö etuoikeusasiakirjan toimittamisesta kansainväliselle toimistolle. Jos jäljennös kansainvälisen patenttihakemuksen etuoikeuden

Valiokunnan mietintö TaVM 12/2026 vp

perustana olevasta hakemuksesta on annettu kansainväliseen toimistoon, voi Patentti- ja rekisterihallitus pyytää jäljennöksen ja tällaisen jäljennöksen käännöksen vain patenttityhteistyösopimuksen soveltussäännön 17.2 mukaisesti.

Patentti- ja rekisterihallitus voi myöntää poikkeuksia velvollisuudesta antaa 1 tai 3 momentissa tarkoitettu todistus ja jäljennös.

58 §

Etuoikeuden rajoitukset

Jos patentinhakija ei noudata 53–57 §:ssä säädettyä, ei etuoikeutta voi saada.

7 luku

Väite patenttia vastaan ja patentin rajoittaminen

59 §

Väite patenttia vastaan

Muu kuin patentinhaltija voi tehdä väitteen myönnettyä patenttia vastaan. Väitteen tulee perustua johonkin 62 §:ssä tarkoitettuun väiteperusteeseen.

Väite pannaan vireille kirjallisesti toimittamalla Patentti- ja rekisterihallitukselle väite perusteluineen ja sitä tukeva näyttö, väitteen tekijän tunnistetiedot ja väitteen kohteena olevan patentin rekisterinumero sekä suorittamalla väitemaksu. Väite on pantava vireille yhdeksän kuukauden kuluessa patentin myöntämispäivästä (*väiteaika*). Väite perusteluineen tulee tehdä suomen tai ruotsin kielellä.

Väitteentekijällä, jolla ei ole kotipaikkaa Euroopan talousalueella, tulee olla asiamies, jolla on osoite Euroopan talousalueella ja joka on oikeutettu edustamaan väitteentekijää väiteasiassa.

Kun patenttia vastaan on tehty väite, se on saatettava patentinhaltijan tietoon ja patentinhaltijalle on varattava tilaisuus antaa siitä lausumansa. Patentinhaltijalla, jolla ei ole kotipaikkaa Euroopan talousalueella, tulee väitekäsitteilyn aikana olla 28 §:ssä tarkoitettu asiamies.

60 §

Väitteen käsittelykieli

Väitteen käsittelykieli on suomi tai ruotsi. Väitteen käsittelyn perustana on patentti sillä kielellä, jolla patentti on myönnetty.

Jos myönnettyssä patentissa keksinnön selitys ja piirustukset on englannin kielellä, Patentti- ja rekisterihallitus voi väiteaikana esitetystä pyynnöstä tai muusta erityisestä syystä velvoittaa patentinhaltijan määräajassa toimittamaan keksinnön selityksestä ja piirustuksista käännöksen samalla kielellä, jolla vaatimusten käännös on toimitettu. Jos patentinhaltija ei toimita käännöstä määräajassa, Patentti- ja rekisterihallitus voi teettää käännöksen tämän kustannuksella.

Valiokunnan mietintö TaVM 12/2026 vp

61 §

Väite lakannutta tai rajoitettua patenttia vastaan ja peruutettu väite

Patentti- ja rekisterihallitus voi ottaa väitteen huomioon, vaikka patentti on lakannut 69 tai 70 §:ssä säädetyn mukaisesti. Patentti- ja rekisterihallituksen tulee ottaa väiteaikana tehty väite huomioon, vaikka patenttia on ennen väitteen tekemistä rajoitettu lainvoimaisella päätöksellä.

Patentti- ja rekisterihallitus voi, jos siihen on erityisiä syitä, ottaa väitteen huomioon, vaikka väite peruutetaan. Jos väitteentekijä peruuttaa väitteensä, hän ei voi hakea muutosta Patentti- ja rekisterihallituksen tekemään päätökseen.

62 §

Väiteperusteet

Patentti- ja rekisterihallituksen tulee väitteen johdosta kumota patentti, jos:

- 1) patentoitu keksintö ei täytä 2 luvussa säädettyjä edellytyksiä;
- 2) patentoitua keksintöä ei ole esitetty niin selvästi ja riittävästi, että alan ammattilainen voi sen perusteella käyttää keksintöä;
- 3) patentti käsittää sellaista, mikä ei ole ilmennyt hakemuksesta sen tekemispäivänä; tai
- 4) patentti on myönnetty jaetusta hakemuksesta ja patentti käsittää sellaista, mikä ei ilmennyt jaetusta hakemuksesta sen saapumispäivänä.

Patentti- ja rekisterihallituksen tulee hylätä väite, jos patentin kumoamiselle ei ole mitään 1 momentissa tarkoitettua perustetta.

63 §

Patentin pitäminen voimassa muutetussa muodossa

Patentinhaltija voi väitteen käsittelyn aikana muuttaa patenttia siten, ettei patentin pitämiseksi voimassa ole 62 §:ssä tarkoitettua estettä. Tällöin Patentti- ja rekisterihallituksen tulee pitää patentti voimassa muutetussa muodossa.

Muutokset eivät saa johtaa patenttisuojan laajenemiseen. Muutokset eivät myöskään saa johtaa siihen, että vaatimukset eivät enää ole selkeitä, tiiviitä ja keksinnön selityksen tukemia. Jos patenttivaatimukset on kirjoitettu englanniksi, patentti voidaan pitää voimassa muutettuna vain, jos patentinhaltija on toimittanut muutettujen patenttivaatimusten käännökseen suomeksi tai ruotsiksi.

Jos patentti pidetään voimassa muutetussa muodossa, on Patentti- ja rekisterihallituksen pidettävä muutettu patenttijulkaisu yleisön saatavana. Patentinhaltijan tulee maksaa julkaisumaksu.

Valiokunnan mietintö TaVM 12/2026 vp

64 §

Pyyntö patentin rajoittamiseksi

Patentinhaltija voi pyytää patentin rajoittamista kirjallisesti Patentti- ja rekisterihallitukselta. Rajoittamista koskevan pyynnön tulee sisältää rajoitetut patenttivaatimukset sekä keksinnön selitys ja piirustukset. Jos patenttivaatimukset on kirjoitettu englanniksi, pyyntöön tulee liittää rajoitettujen patenttivaatimusten käännös suomeksi tai ruotsiksi. Patentinhaltijan on maksettava käsittelymaksu.

Jos 1 momentissa säädettyä ei noudateta, Patentti- ja rekisterihallitus antaa hakijalle kehotuksen korjata puutteet määräajan kuluessa. Jos kehotusta ei noudateta Patentti- ja rekisterihallituksen antamassa määräajassa, pyyntö hylätään.

Jos patenttia koskeva väitekäsittely on kesken tai tuomioistuimessa on vireillä 112 §:ssä tarkoitettu mitätöintikanne, pyyntöä ei oteta tutkittavaksi. Patentinhaltijalle palautetaan tällöin hänen suorittamansa käsittelymaksu.

65 §

Rajoittamisen edellytykset

Patentin rajoittamista koskevan pyynnön hyväksymisen edellytyksenä Patentti- ja rekisterihallituksessa on, että pyynnön mukaisesti rajoitettava patentti täyttää seuraavat ehdot:

- 1) patenttivaatimukset ovat selkeitä ja tiiviitä, ja niille on tuki keksinnön selityksessä;
- 2) patentti ei käsitä sellaista, mikä ei ole ilmennyt hakemuksesta sen tekemispäivänä; ja
- 3) patenttisuoja ei ole laajempi kuin voimassa olevassa patentissa.

Jos patenttia vastaan tehdään väite tai nostetaan patentin mitätöintiä koskeva kanne sen jälkeen, kun rajoittamista on pyydetty, mutta ennen rajoittamista koskevaa päätöstä, rajoittamismenettely lopetetaan.

66 §

Rajoittamista koskevan pyynnön käsittelyn lykkäminen

Jos patentinhaltija on pyytänyt Euroopan patenttinvirastolta patentin rajoittamista Euroopan patenttisopimuksen 105 a artiklan mukaisesti, Patentti- ja rekisterihallituksen tulee lykätä 64 §:n 1 momentissa tarkoitetun rajoittamista koskevan pyynnön käsittelyä siihen saakka, kunnes Euroopan patenttinvirasto on tehnyt lopullisen päätöksen asiassa.

Jos patentti on ulosmitattu tai riita patentin siirtämisestä on vireillä, Patentti- ja rekisterihallituksen tulee lykätä 64 §:n 1 momentissa tarkoitetun rajoittamista koskevan pyynnön käsittelyä siihen saakka, kunnes ulosmittaus on rauennut tai riita patentin siirtämisestä on lopullisesti ratkaistu.

Valiokunnan mietintö TaVM 12/2026 vp

67 §

Rajoittamisesta päättäminen

Jos Patentti- ja rekisterihallitus katsoo, että 64 §:n 1 momentissa tarkoitetun rajoittamista koskevan pyynnön hyväksymiselle on este, patentinhaltijalle tulee antaa mahdollisuus antaa lausumansa asiassa. Jos Patentti- ja rekisterihallitus lausumasta huolimatta edelleen katsoo, että pyyntöä ei voida hyväksyä, se on hylättävä ja patentti pysytetään voimassa muuttamattomassa muodossa.

Jos Patentti- ja rekisterihallitus katsoo, ettei 64 §:n 1 momentissa tarkoitetun rajoittamista koskevan pyynnön hyväksymiselle ole estettä, patentti tulee rajoittaa pyynnön mukaisesti. Rajoittamisen hyväksymistä koskeva lainvoimainen päätös on voimassa patenttihakemuksen tekemispäivästä lukien.

Patentti- ja rekisterihallituksen on pidettävä rajoitetun patentin kuulutuspäivästä lukien yleisön saatavana muutettu patenttjulkaisu, joka sisältää rajoitetun patentin keksinnön selityksen, mahdolliset piirustukset ja rajoitetut patenttivaatimukset sekä ilmoituksen patentinhaltijasta.

68 §

Rajoittamista koskevan pyynnön peruuttaminen

Patentinhaltija voi peruuttaa 64 §:n 1 momentissa tarkoitetun rajoittamista koskevan pyynnön siihen saakka, kunnes rajoittamisen hyväksymistä koskeva lopullinen päätös on tehty.

8 luku

Patentin lakkaaminen

69 §

Patentin lakkaaminen

Jos patentista ei suoriteta vuosimaksua 12 luvussa säädetyn mukaisesti, patentti lakkaa sen maksuvuoden alusta, jolta maksua ei ole suoritettu.

70 §

Patentista luopuminen

Jos patentinhaltija kirjallisesti ilmoittaa Patentti- ja rekisterihallitukselle luopuvansa patentista, Patentti- ja rekisterihallituksen on lakkautettava patentti. Patentti lakkaa päätöksen tekemispäivästä lukien.

Jos patentti on ulosmitattu, panttioikeus on merkitty patenttirekisteriin tai riita patentin siirtämisestä on vireillä, patentinhaltija ei saa luopua patentista niin kauan kuin ulosmittaus tai panttioikeus on voimassa taikka riitaa ei ole lopullisesti ratkaistu.

Valiokunnan mietintö TaVM 12/2026 vp

71 §

Patentin kumoaminen patentinhaltijan pyynnöstä

Jos patentinhaltija kirjallisesti pyytää Patentti- ja rekisterihallitukselta patentin kumoamista, Patentti- ja rekisterihallituksen on kumottava patentti kokonaisuudessaan. Patentin katsotaan kumotun patenttihakemuksen tekemispäivästä lukien.

Jos patentinhaltija on pyytänyt Euroopan patenttiovirastolta patentin kumoamista Euroopan patenttisopimuksen 105 a artiklan mukaisesti, Patentti- ja rekisterihallituksen tulee lykätä 1 momentissa tarkoitettun patentin kumoamista koskevan pyynnön käsittelyä siihen saakka, kunnes Euroopan patenttiovirasto on tehnyt lopullisen päätöksen asiassa.

Jos patentti on ulosmitattu, panttioikeus on merkitty patenttirekisteriin tai riita patentin siirtämisestä on vireillä, patenttia ei saa kumota niin kauan kuin ulosmittaus tai panttioikeus on voimassa taikka riitaa ei ole lopullisesti ratkaistu.

9 luku

Kansainvälinen patenttihakemus

72 §

Kansainvälisen patenttihakemuksen tekeminen

Kansainvälinen patenttihakemus tehdään sellaiselle patenttioviranomaiselle tai kansainväliselle järjestölle, joka patenttiyhteistyösopimuksen ja sen sovellutussääntöjen mukaan on oikeutettu vastaanottamaan tällaisen hakemuksen (*vastaanottava viranomainen*). Vastaanottavana viranomaisena toimii Suomessa Patentti- ja rekisterihallitus, joka vastaanottaa, tarkastaa ja toimittaa edelleen kansainväliset patenttihakemukset patenttiyhteistyösopimuksen ja sen sovellutussääntöjen mukaisesti. Patentti- ja rekisterihallitus pitää diaaria vastaanottamistaan kansainvälisistä patenttihakemuksista. Diaari ei ole julkinen.

Patentti- ja rekisterihallitukselle tehdystä kansainvälisestä patenttihakemuksesta hakijan on suoritettava lähettämismaksu.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä kansainvälisen patenttihakemuksen tekemisestä ja siihen liittyvistä menettelyistä Patentti- ja rekisterihallituksessa.

73 §

Kansainvälisen patenttihakemuksen oikeusvaikutus

Kansainvälisellä patenttihakemuksella, jolle vastaanottava viranomainen on vahvistanut tekemispäivän (*kansainvälinen tekemispäivä*), on Suomessa sama vaikutus kuin mainittuna päivänä tehdyllä kansallisella patenttihakemuksella. Mitä 13 §:n 2 momentissa säädetään hakemuksen kuulumisesta tunnettuun tekniikkaan, koskee kansainvälistä patenttihakemusta vain, jos hakemusta on jatkettu 74 §:ssä säädetyn mukaisesti.

Valiokunnan mietintö TaVM 12/2026 vp

74 §

Hakemuksen jatkaminen Suomessa

Jos hakija haluaa jatkaa kansainvälistä patenttihakemusta Suomessa, hänen on 31 kuukauden kuluessa kansainvälisestä tekemispäivästä tai, jos etuoikeutta pyydetään, siitä päivästä, josta etuoikeutta on pyydetty, annettava Patentti- ja rekisterihallitukselle kansainvälisen patenttihakemuksen suomen-, ruotsin- tai englanninkielinen käännös tai, jos hakemus on laadittu suomen-, ruotsin- tai englanninkielisenä, jäljennös hakemuksesta. Jäljennöksen antamisen sijaan hakija voi ilmoittaa jatkavansa patenttihakemusta siinä muodossa, jossa Maailman henkisen omaisuuden järjestön kansainvälinen toimisto on julkaissut hakemuksen. Hakijan on saman ajan kuluessa suoritettava hakemusmaksu Patentti- ja rekisterihallitukselle. Kansainvälisen patenttihakemuksen suomen-, ruotsin- tai englanninkielisestä käännöksestä voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

Jos hakija on suorittanut hakemusmaksun 1 momentissa säädetyn mukaisesti, hän voi antaa vaadittavan käännöksen tai jäljennöksen kahden kuukauden lisäajan kuluessa edellyttäen, että hakija suorittaa lisämaksun mainitun lisäajan kuluessa.

75 §

Hakemuksen katsominen peruutetuksi

Jollei hakija noudata 74 §:ssä säädettyä, on kansainvälinen patenttihakemus katsottava peruutetuksi Suomen osalta. Hakemus katsotaan Suomen osalta peruutetuksi myös patenttityhteistyösopimuksen 24 artiklan 1 kappaleen i ja ii alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa.

76 §

Jatketun hakemuksen käsittely

Jos kansainvälistä patenttihakemusta on jatkettu 74 §:ssä säädetyn mukaisesti, sovelletaan hakemukseen ja sen käsittelyyn samoja säännöksiä kuin kansallisen patenttihakemuksen käsittelyyn, jollei tässä pykälässä tai 77–81 §:ssä toisin säädetä.

Kansainvälistä patenttihakemusta ei saa ilman hakijan pyyntöä ottaa käsiteltäväksi ennen 74 §:n 1 momentissa säädetyn määräajan päättymistä. Hakemusta ei saa hyväksyä tai hylätä ennen kuin 4 kuukauden kuluttua mainitusta määräajasta, ellei hakija suostu siihen, että hakemus ratkaistaan sitä ennen. Jos patenttihakemus täyttää patenttityhteistyösopimuksen sekä sen sovellutussääntöjen hakemuksen muotoa ja sisältöä koskevat määräykset, se on näiltä osin hyväksyttävä.

Valiokunnan mietintö TaVM 12/2026 vp

77 §

Hakemuksen julkisuus

Edellä 48 §:n 2 ja 3 momentissa säädettyä sovelletaan jo ennen kuin hakija on jatkanut kansainvälistä patenttihakemusta, jos hakija on täyttänyt 74 §:ssä säädetyn velvollisuutensa antaa hakemuksen käänös tai jäljennös Patentti- ja rekisterihallitukselle.

Kansainväliseen patenttihakemukseen sovelletaan 109, 137 ja 148 §:ssä säädettyä, jos hakemus on tullut julkiseksi 1 momentissa säädetyn perusteella.

78 §

Hakemuksen julkaiseminen

Patentti- ja rekisterihallitus ei saa ilman hakijan suostumusta julkaista kansainvälistä patenttihakemusta painettuna tai vastaavalla tavalla eikä myöntää tällaisen hakemuksen kohteena olevaan keksintöön patenttia ennen kuin Maailman henkisen omaisuuden järjestön kansainvälinen toimisto on julkaissut hakemuksen tai 20 kuukautta on kulunut kansainvälisestä tekemispäivästä tai, jos etuoikeutta on pyydetty, siitä päivästä, josta etuoikeutta pyydetään.

79 §

Hakemuksen osan katsominen peruutetuksi

Jos kansainvälisen patenttihakemuksen jokin osa ei ole ollut kansainvälisen patentoitavuuden esitutkimuksen kohteena sen vuoksi, että hakija on rajoittanut patenttivaatimuksia tutkimusta suorittavan viranomaisen kehoitettua joko rajoittamaan vaatimuksia tai suorittamaan lisämaksun, katsotaan se hakemuksen osa, jota ei ole tutkittu, peruutetuksi Patentti- ja rekisterihallituksessa, jollei hakija suorita erityistä maksua kahden kuukauden kuluessa siitä, kun hakija on vastaanottanut Patentti- ja rekisterihallituksen hänelle tästä lähettämän ilmoituksen.

80 §

Toisistaan riippumattomia keksintöjä sisältävän hakemuksen jatkaminen

Jos kansainvälisen patenttihakemuksen jokin osa ei ole ollut kansainvälisen uutuustutkimuksen tai patentoitavuuden esitutkimuksen kohteena sen vuoksi, että mainitun tutkimuksen tehnyt viranomainen on katsonut, että hakemus käsittää toisistaan riippumattomia keksintöjä, eikä hakija ole suorittanut lisämaksuja patenttiyhteistyösopimuksen määräysten mukaisesti, on Patentti- ja rekisterihallituksen tutkittava, onko ratkaisu ollut oikea.

Jos 1 momentissa tarkoitettu ratkaisu katsotaan oikeaksi, on se hakemuksen osa, jota ei ole tutkittu, katsottava peruutetuksi Patentti- ja rekisterihallituksessa, jollei hakija suorita erityistä lisämaksua kahden kuukauden kuluessa Patentti- ja rekisterihallituksen päätöksestä. Jos ratkaisu Patentti- ja rekisterihallituksen käsityksen mukaan ei ole ollut oikea, sen on jatkettava hakemuksen käsittelyä kokonaisuudessaan.

Valiokunnan mietintö TaVM 12/2026 vp

Hakija voi hakea muutosta 1 momentissa tarkoitettuun päätökseen, jossa Patenti- ja rekisterihallitus on katsonut, että patenttihakemus käsittää toisistaan riippumattomia keksintöjä. Tällöin on soveltuvin osin noudatettava, mitä 120 §:ssä säädetään.

Jos tuomioistuin pysyttää Patenti- ja rekisterihallituksen päätöksen, lasketaan määräaika 2 momentissa tarkoitettun maksun suorittamiseen siitä, kun tuomioistuimen päätös on tullut lainvoimaiseksi.

81 §

Hakemusta koskevan päätöksen tarkastaminen

Jos vastaanottava viranomainen on kieltäytynyt antamasta kansainväliselle patenttihakemukselle kansainvälistä tekemispäivää taikka ilmoittanut, että patenttihakemus tai Suomen nimeäminen hakemuksessa nimetyksi valtioiksi on katsottava peruutetuksi, on Patenti- ja rekisterihallituksen hakijan pyynnöstä tutkittava, onko tämä päätös ollut oikea. Sama koskee Maailman henkisen omaisuuden järjestön kansainvälisen toimiston ratkaisua, jonka mukaan hakemus on katsottava peruutetuksi.

Patentinhakijan on esitettävä 1 momentissa tarkoitettua tutkimusta koskeva pyyntö Maailman henkisen omaisuuden järjestön kansainväliselle toimistolle kahden kuukauden kuluessa siitä, kun vastaanottava viranomainen tai kansainvälinen toimisto on lähettänyt hakijalle tiedon 1 momentissa tarkoitettua päätöksestä. Jos hakija näyttää, että hän on vastaanottanut tiedon myöhemmin kuin seitsemän päivää tiedotuksen päiväyksen jälkeen, pidennetään määräaikaa yhtä monella päivällä kuin on kulunut tiedotuksen päiväyksestä siihen, kun hakija vastaanotti tiedotuksen. Määräajasta vähennetään kuitenkin edellä mainitut seitsemän päivää. Hakijan on samassa ajassa annettava Patenti- ja rekisterihallitukselle 74 §:ssä tarkoitettu käänös ja suoritettava hakemusmaksu.

Jos Patenti- ja rekisterihallitus katsoo, että vastaanottavan viranomaisen tai Maailman henkisen omaisuuden järjestön kansainvälisen toimiston päätös on seurausta vastaanottavan viranomaisen tai kansainvälisen toimiston erehdyksestä tai laiminlyönnistä, on Patenti- ja rekisterihallituksen käsiteltävä hakemus 4 luvussa säädetyn mukaisesti. Jos vastaanottava viranomainen ei ole vahvistanut kansainvälistä tekemispäivää, hakemus on katsottava tehdyksi sinä päivänä, joka Patenti- ja rekisterihallituksen mielestä olisi pitänyt vahvistaa kansainväliseksi tekemispäiväksi. Jos patenttihakemus täyttää patenttiyhteistyösopimuksen sekä sen sovellutussääntöjen hakemuksen muotoa ja sisältöä koskevat vaatimukset, se on näiltä osin hyväksyttävä.

Edellä 13 §:n 2 momentissa säädettyä sovelletaan hakemukseen, joka on otettu käsiteltäväksi 3 momentin perusteella, jos hakemus tulee 48 §:ssä säädetyn mukaan julkiseksi.

Valiokunnan mietintö TaVM 12/2026 vp

10 luku

Eurooppapatentti

82 §

Hakemuksen tekeminen

Eurooppapatenttia koskeva hakemus tehdään Euroopan patenttinvirastolle. Hakemus voidaan myös antaa Patenti- ja rekisterihallitukselle, joka toimittaa sen edelleen Euroopan patenttinvirastolle. Euroopan patenttisopimuksen 76 artiklassa tarkoitettu eurooppapatenttia koskeva jaettu hakemus on aina tehtävä suoraan Euroopan patenttinvirastolle.

Tämän luvun säännöksiä sovelletaan eurooppapatenttiin ja eurooppapatenttia koskevaan hakemukseen, jossa Suomi on nimetty patenttisuojan kohdevaltioksi.

83 §

Vaikutukseltaan yhtenäinen eurooppapatentti

Vaikutukseltaan yhtenäisellä eurooppapatentilla tarkoitetaan eurooppapatenttia, jolla on yhtenäinen vaikutus yhtenäisen patenttisuojan luomiseksi toteutettavasta tiiviimmästä yhteistyöstä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1257/2012 nojalla.

Eurooppapatentin yhtenäinen vaikutus rekisteröidään yhtenäistä patenttisuojaa koskevaan rekisteriin, jota hallinnoi Euroopan patenttinvirasto.

Vaikutukseltaan yhtenäisen eurooppapatentin tuottamasta suojasta määrätään yhdistetystä patenttituomioistuimesta tehdyn sopimuksen (SopS 16/2023) I osan V luvussa.

84 §

Eurooppapatenttia koskevan hakemuksen oikeusvaikutukset

Eurooppapatenttia koskevalla hakemuksella, jolle on vahvistettu tekemispäivä, on Suomessa sama oikeusvaikutus kuin samana päivänä Suomessa tehdyllä kansallisella patenttihakemuksella. Jos hakemuksella on Euroopan patenttisopimuksen mukaisesti etuoikeus tekemispäivää aikaisemmasta päivästä, on tällainen etuoikeus voimassa myös Suomessa.

Sovellettaessa 13 §:n 2 momentissa säädettyä on Euroopan patenttisopimuksen 93 artiklan mukainen julkaiseminen rinnastettava 48 §:ssä säädettyyn hakemuksen julkiseksituloon. Edellä mainittu koskee myös Euroopan patenttisopimuksen 153 artiklan 3 tai 4 kohdan mukaista julkaisemista, jos tällainen julkaiseminen rinnastetaan 93 artiklan mukaiseen julkaisemiseen.

Jos eurooppapatenttia koskeva hakemus tai Suomen nimeäminen hakemuksen kohdevaltioksi peruutetaan, on tällä sama vaikutus kuin kansallisen patenttihakemuksen peruuttamisella. Sama koskee tilannetta, jossa hakemus Euroopan patenttisopimuksen mukaisesti katsotaan peruuntuneeksi, eikä sitä ole otettu sopimuksen 121 artiklan mukaisesti uudelleen käsiteltäväksi.

Jos eurooppapatenttia koskeva hakemus hylätään, on sillä sama vaikutus kuin kansallisen patenttihakemuksen hylkäämisellä.

Valiokunnan mietintö TaVM 12/2026 vp

85 §

Eurooppapatentin oikeusvaikutukset

Eurooppapatentti on myönnetty, kun Euroopan patenttivirasto on kuuluttanut patentin myöntämisestä. Suomea koskevalla eurooppapatentilla on sama oikeusvaikutus kuin Patentti- ja rekisterihallituksen myöntämällä patentilla ja siihen sovelletaan Suomessa myönnettyä patenttia koskevia säännöksiä, jos patentti saatetaan voimaan Suomessa 86 §:ssä säädetyn mukaisesti ja jollei tässä luvussa muuta säädetä.

Väite eurooppapatenttia vastaan tulee tehdä Euroopan patenttivirastolle Euroopan patenttisopimuksen 99 artiklan mukaisesti.

Jos Euroopan patenttivirasto on rajoittanut eurooppapatenttia taikka kokonaan tai osittain kumonnut eurooppapatentin, tällä on sama vaikutus kuin vastaavilla toimilla Suomessa. Patentin pitäminen voimassa Suomessa rajoitettuna tai osittain kumottuna edellyttää lisäksi 86 §:ssä säädetyn mukaisia toimia.

Jos eurooppapatenttia koskeva asia käsitellään yhdistetyssä patenttituomioistuimessa, sen tuottamasta suojasta määrätään yhdistetystä patenttituomioistuimesta tehdyn sopimuksen I osan V luvussa.

86 §

Voimaansaattaminen Suomessa

Eurooppapatentilla on oikeusvaikutus Suomessa, jos patentinhaltija kolmen kuukauden kuluessa siitä päivästä, jona Euroopan patenttivirasto on kuuluttanut eurooppapatentin myöntämisestä taikka pitämisestä voimassa rajoitettuna tai muutetussa muodossa, antaa Patentti- ja rekisterihallitukselle käännöksen mainitusta eurooppapatentista ja suorittaa käännöksen julkaisumaksun.

Käännös eurooppapatentin patenttivaatimuksista on annettava suomeksi. Jos patentti on myönnetty saksaksi tai ranskaksi, tulee keksinnön selityksestä ja mahdollisista piirustuksista antaa käännös suomeksi tai englanniksi. Keksinnön selityksestä ja mahdollisista piirustuksista voidaan aina toimittaa suomenkielinen käännös. Jos patentinhaltijan oma kieli on ruotsi, edellä mainitut käännökset voivat olla ruotsinkielisiä. Rajoitettuna tai muutetussa muodossa voimassa pidetyn eurooppapatentin käännökset on annettava sillä kielellä, jolla alkuperäinen patentti on saatettu voimaan Suomessa.

Jos eurooppapatentin haltija on pyytänyt eurooppapatentin yhtenäisen vaikutuksen rekisteröintiä, mutta pyyntö on hylätty, 1 momentissa tarkoitetut toimet voidaan tehdä kolmen kuukauden kuluessa siitä päivästä, kun ratkaisuun ei voida enää hakea muutosta.

Jos eurooppapatentille on rekisteröity yhtenäinen vaikutus, patentinhaltijan 1 momentissa tarkoitetuilla toimilla ei ole oikeusvaikutusta.

Valiokunnan mietintö TaVM 12/2026 vp

87 §

Käännöksen julkisuus ja kuuluttaminen

Eurooppapatentista annettu käännös on julkinen edellyttäen, että Euroopan patenttivirus on julkaissut eurooppapatenttia koskevan hakemuksen tai kuuluttanut patentin myöntämisestä.

Jos käännös on annettu ja käännöksen julkaisumaksu suoritettu määräajassa ja Euroopan patenttivirus on kuuluttanut patentin myöntämisestä, rajoittamisesta tai päätöksestä pitää patentti voimassa muutetussa muodossa, Patentti- ja rekisterihallituksen tulee kuuluttaa tästä viipymättä sekä niin pian kuin mahdollista saattaa käännös yleisön saataville.

Jos eurooppapatentille on rekisteröity yhtenäinen vaikutus ja Patentti- ja rekisterihallitus on kuuluttanut käännöksen antamisesta 2 momentissa säädetyn mukaisesti, Patentti- ja rekisterihallituksen on viipymättä kuulutettava siitä, että patentinhaltijan 86 §:ssä tarkoitetuilla toimilla ei ole oikeusvaikutusta. Patentti- ja rekisterihallituksen on tehtävä tätä koskevat merkinnät patenttirekisteriin ja poistettava mahdolliset 86 §:ssä tarkoitettut käännökset yleisön saatavilta.

88 §

Oikeuksien palauttaminen

Edellä 86 §:n 1 momentissa tarkoitetun määräajan ylittämiseen sovelletaan, mitä 144 §:ssä säädetään menetettyjen oikeuksien palauttamisesta.

Jos kolmas osapuoli 86 §:ssä säädetyn määräajan jälkeen mutta ennen oikeuksien palauttamista koskevan hyväksyvän päätöksen kuuluttamista 146 §:n 1 momentissa säädetyn mukaisesti on hyvässä uskossa alkanut ammattimaisesti hyödyntää keksintöä Suomessa tai ryhtynyt oleellisiin toimenpiteisiin tätä varten, tämä saa 147 §:ssä tarkoitetun ennakkokäyttöoikeuden.

89 §

Eurooppapatenttia koskevan hakemuksen väliaikainen suoja

Jos eurooppapatenttia koskeva hakemus on julkaistu Euroopan patenttisopimuksen mukaisesti ja julkaistujen patenttivaatimusten suomenkielinen käännös on annettu Patentti- ja rekisterihallitukselle, sen tulee pitää käännös yleisön saatavana ja kuuluttaa tästä viipymättä. Jos hakijan oma kieli on ruotsi, voidaan käännös kuitenkin antaa ruotsin kielellä.

Patentti- ja rekisterihallitus pitää diaaria eurooppapatenttia koskevista hakemuksista, joiden käännös on annettu Patentti- ja rekisterihallitukselle. Diaarin sisällöstä voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

Jos joku sen jälkeen kun 1 momentissa mainittu kuulutus on julkaistu, hyödyntää ammattimaisesti keksintöä, jolle on haettu suojaa eurooppapatenttia koskevalla hakemuksella, sovelletaan 16 luvun säännöksiä, jos hakemus johtaa patenttiin Suomessa. Tällaisessa tapauksessa patenttisuoja käsittää kuitenkin ainoastaan sen, mikä ilmenee sekä 1 momentissa tarkoitetuista julkaistuista patenttivaatimuksista että itse patentin patenttivaatimuksista.

Valiokunnan mietintö TaVM 12/2026 vp

Rangaistukseen ei tällöin voida tuomita, ja korvaus sellaisesta hyödyntämisestä voidaan määrätä ainoastaan 135 §:n 2 momentin nojalla.

Jäljempänä 135 §:n 3 momentissa säädettyä ei sovelleta, jos korvauskanne nostetaan vuoden kuluessa patenttia koskevan väiteajan päättymisestä. Mainittua lainkohtaa ei myöskään sovelleta, jos korvauskanne nostetaan vuoden kuluessa siitä, kuin Euroopan patenttivirus on päättänyt, että patentti pidetään väitteestä huolimatta voimassa.

90 §

Käännöksen korjaus

Jos patentinhaltija antaa Patentti- ja rekisterihallitukselle korjauksen 86 §:ssä tarkoitetusta käännöksestä ja suorittaa julkaisumaksun, korjattu käännös korvaa alkuperäisen käännöksen. Kun korjaus on annettu ja julkaisumaksu suoritettu ja jos alkuperäinen käännös on julkinen, tulee Patentti- ja rekisterihallituksen kuuluttaa korjauksesta viipymättä ja pitää niin pian kuin mahdollista yleisön saatavana korjatun käännöksen jäljennöksiä.

Jos patentinhakija antaa korjauksen 89 §:n 1 momentissa tarkoitetusta käännöksestä, on Patentti- ja rekisterihallituksen kuulutettava korjauksesta viipymättä suomen ja ruotsin kielellä ja pidettävä korjattu käännös yleisön saatavana. Kuulutuksen jälkeen korjattu käännös korvaa alkuperäisen käännöksen.

Jos kolmas osapuoli käännöksen korjauksen tullessa voimaan hyvässä uskossa on alkanut hyödyntää keksintöä ammattimaisesti Suomessa sellaisella tavalla, joka aikaisemman käännöksen mukaisesti ei aiheuttanut hakijan tai patentinhaltijan oikeuden loukkausta, tai on ryhtynyt oleellisiin toimenpiteisiin tätä varten tämä saa 147 §:ssä tarkoitetun ennakkokäyttöoikeuden.

91 §

Oikeuksien palauttaminen Euroopan patenttivirusossa

Jos patentinhakija tai patentinhaltija ei ole noudattanut Euroopan patenttisopimuksessa säädettyä määräaikaa, mutta Euroopan patenttivirus Euroopan patenttisopimuksen 122 artiklan nojalla ilmoittaa, että oikeudenmenetystä ei ole tapahtunut, on tällä sama vaikutus myös Suomessa.

Jos kolmas osapuoli oikeuden menetyksen tapahtumisen jälkeen, mutta ennen kuin Euroopan patenttivirus on kuuluttanut 1 momentissa tarkoitetusta ilmoituksesta, on alkanut hyvässä uskossa ammattimaisesti hyödyntää keksintöä Suomessa tai ryhtynyt oleellisiin toimenpiteisiin tätä varten, tämä saa 147 §:ssä tarkoitetun ennakkokäyttöoikeuden.

92 §

Ennakkokäyttöoikeus Euroopan patenttiviruson valituslautakunnan päätöksen takia

Jos kolmas osapuoli on hyvässä uskossa alkanut ammattimaisesti hyödyntää keksintöä Suomessa tai ryhtynyt olennaisiin toimenpiteisiin tätä varten Euroopan patenttiviruson valituslautakunnan päätöksen jälkeen, mutta ennen Euroopan patenttiviruson laajennettua

Valiokunnan mietintö TaVM 12/2026 vp

valituslautakunnan tarkastuspyyntöä koskevan päätöksen julkaisemista, tämä saa 147 §:ssä tarkoitetun ennakkokäyttöoikeuden.

93 §

Muuntaminen kansalliseksi hakemukseksi

Jos eurooppapatenttia koskeva hakemus on katsottava peruutetuksi sen johdosta, ettei se määräajassa ole saapunut Euroopan patenttivarastoon hakemuksen vastaanottaneelta kansalliselta patenttiviranomaiselta, se on hakijan pyynnöstä muunnettava kansalliseksi patenttihakemukseksi edellyttäen, että:

1) pyyntö tehdään hakemuksen vastaanottaneelle viranomaiselle kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun Euroopan patenttivarasto on ilmoittanut hakijalle, että hakemus katsotaan peruutetuksi;

2) pyyntö saapuu Patentti- ja rekisterihallitukselle 20 kuukauden kuluessa hakemuksen tekemispäivästä tai etuoikeutta pyydettyä siitä päivästä, josta etuoikeutta pyydetään; ja

3) hakija suorittaa hakemusmaksun ja tarvittaessa antaa patenttihakemuksesta 27 §:ssä tarkoitetun käännöksen kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun Patentti- ja rekisterihallitus on niitä pyytänyt.

Jos eurooppapatenttia koskeva hakemus on katsottava peruutetuksi sen johdosta, ettei hakemuksen käännöstä sen käsittelykielellä ole annettu Euroopan patenttivarastolle säädetyssä määräajassa, se on hakijan pyynnöstä muunnettava kansalliseksi patenttihakemukseksi noudattaen, mitä Euroopan patenttisopimuksen 135 artiklassa määrätään. Hakijan on lisäksi suoritettava hakemusmaksu ja tarvittaessa annettava patenttihakemuksesta 27 §:ssä tarkoitettu käänös kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun Patentti- ja rekisterihallitus on niitä pyytänyt.

Jos 1 ja 2 momentissa tarkoitettu patenttihakemus täyttää Euroopan patenttisopimuksen ja sen sovellutussääntöjen hakemuksen muotoa koskevat vaatimukset, se on näiltä osin hyväksyttävä.

94 §

Vuosimaksut

Suomessa voimaansaattetusta eurooppapatentista on suoritettava vuosimaksu siten kuin 12 luvussa säädetään. Jos eurooppapatentista ei suoriteta vuosimaksua 12 luvun mukaisesti, patentti lakkaa sen maksuvuoden alusta, jolta maksua ei ole suoritettu.

95 §

Vaikutukseltaan yhtenäistä eurooppapatenttia koskevia säännöksiä

Vaikutukseltaan yhtenäiseen eurooppapatenttiin sovelletaan 21 §:n ennakkokäyttöoikeutta koskevia säännöksiä, 104–110 §:n pakkolisenssiä koskevia säännöksiä ja 11 luvussa tarkoitettuja lisäsuojatodistuksia koskevia säännöksiä Suomea koskevinä.

Vaikutukseltaan yhtenäiseen eurooppapatenttiin, jota yhtenäisen patenttisuojan luomiseksi toteutettavasta tiiviimmästä yhteistyöstä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1257/2012 7 artiklan mukaan käsitellään omistusoikeuden kohteena suomalaisena kansallisena patenttina sen koko voimassaoloalueella, sovelletaan 103 ja 150 §:ssä tarkoitettuja

Valiokunnan mietintö TaVM 12/2026 vp

luovuttamista ja lisenssiä sekä panttausta koskevia säännöksiä sekä 112 §:n 2 momentissa sekä 115 §:ssä säädettyä.

Jäljempänä 150 §:ssä tarkoitetut vaikutukseltaan yhtenäistä eurooppapatenttia koskevat merkinnät tehdään Euroopan patenttinviraston hallinnoimaan yhtenäistä patenttisuojaa koskevaan rekisteriin. Mahdollisten merkintöjen oikeusvaikutus määräytyisi kuitenkin Suomen kansallisen lainsäädännön mukaan, jos vaikutukseltaan yhtenäistä eurooppapatenttia kohdellaan omistusoikeuden kohteena 2 momentissa mainitun artiklan perusteella suomalaisena kansallisena patenttina.

11 luku

Lisäsuojatodistus

96 §

Lääkkeiden ja kasvinsuojeluaineiden lisäsuojatodistus

Lisäsuojatodistuksista säädetään lääkkeiden lisäsuojatodistuksesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 469/2009 ja kasvinsuojeluaineiden lisäsuojatodistuksen käyttöön ottamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1610/96.

97 §

Hakemus

Lisäsuojatodistusta ja lääkkeiden lisäsuojatodistuksen voimassaoloajan jatkamista koskeva hakemus tehdään Patentti- ja rekisterihallitukselle. Hakemus on tehtävä kirjallisesti suomen, ruotsin tai englannin kielellä.

Patentti- ja rekisterihallitus pitää diaaria vastaanottamistaan hakemuksista ja rekisteriä myönnettyistä lisäsuojatodistuksista.

Lisäsuojatodistuksen hakemusmenettelystä sekä diaarin ja rekisterin sisällöstä voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

98 §

Hakemusmaksu ja vuosimaksut

Lisäsuojatodistusta ja lääkkeiden lisäsuojatodistuksen voimassaoloajan jatkamista koskevasta hakemuksesta on suoritettava hakemusmaksu. Lisäsuojatodistuksesta on todistuksen haltijan suoritettava vuosimaksu siten kuin 12 luvussa säädetään. Jos lisäsuojatodistuksesta ei suoriteta vuosimaksua 12 luvussa säädetyn mukaisesti, lisäsuojatodistus lakkaa sen maksuvuoden alusta, jolta maksua ei ole suoritettu.

Valiokunnan mietintö TaVM 12/2026 vp

Lääkkeen valmistajan, joka tekee lääkkeiden lisäsuojatodistuksesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 469/2009 5 artiklan 2 kohdan b tai c alakohdassa tarkoitetun ilmoituksen, on suoritettava mainitun ilmoituksen julkaisumaksu.

12 luku

Vuosimaksut

99 §

Velvollisuus vuosimaksujen suorittamiseen ja maksuvuosi

Patenttihakemuksesta ja patentista on suoritettava Patentti- ja rekisterihallitukselle vuosimaksuja tämän luvun mukaisesti. Vuosimaksuja on suoritettava:

- 1) kansallisesta patenttihakemuksesta;
- 2) Suomessa jatketusta kansainvälisestä patenttihakemuksesta;
- 3) kansallisesta patentista;
- 4) Suomessa voimaansaattetusta eurooppapatentista, ei kuitenkaan vaikutukseltaan yhtenäisestä eurooppapatentista; ja
- 5) Patentti- ja rekisterihallituksen myöntämästä lisäsuojatodistuksesta.

Patentista ja patenttihakemuksesta on suoritettava vuosimaksu jokaiselta maksuvuodelta.

Maksuvuosi lasketaan ensimmäisen kerran patenttihakemuksen tekemispäivästä, ja tämän jälkeen vuosittain vastaavaa kalenteripäivää seuraavasta päivästä. Maksuvuosi päättyy aina patenttihakemuksen tekemispäivää vastaavaan päivään.

Vuosimaksun maksamatta jättämisen seurauksista säädetään 40, 69, 94 ja 98 §:ssä.

100 §

Eräntyminen

Vuosimaksu alkavalta maksuvuodelta eräännyy maksettavaksi sen kuukauden viimeisenä päivänä, joka sisältää hakemuksen tekemispäivän vuosipäivän. Vuosimaksut kahdelta ensimmäiseltä vuodelta eräännyvät kuitenkin vasta samanaikaisesti kolmannen maksuvuoden vuosimaksun kanssa. Vuosimaksuja ei saa suorittaa aikaisemmin kuin kuusi kuukautta ennen niiden eräntymispäivää.

Edellä 34 §:ssä tarkoitetusta jakamalla syntyneestä hakemuksesta suoritettavat vuosimaksut maksuvuodelta, joka on alkanut ennen jakamalla syntyneen hakemuksen saapumispäivää tai joka alkaa kahden kuukauden kuluessa saapumispäivästä, eräännyvät vasta saapumispäivää seuraavan toisen kuukauden viimeisenä päivänä.

Kansainvälisestä patenttihakemuksesta suoritettavat vuosimaksut eräännyvät vasta sen kuukauden viimeisenä päivänä, joka on kahden kuukauden kuluttua päivästä, jolloin hakemusta on 74 §:ssä säädetyn mukaisesti jatkettu tai hakemus on 81 §:ssä säädetyn mukaisesti otettu käsiteltäväksi, jos kysymyksessä oleva maksuvuosi on alkanut ennen viimeksi mainittua päivää tai alkaa kahden kuukauden kuluessa siitä.

Valiokunnan mietintö TaVM 12/2026 vp

Vuosimaksu voidaan suorittaa kuuden kuukauden kuluessa erääntymispäivästä edellyttäen, että se suoritetaan korotettuna.

101 §

Eurooppapatentin vuosimaksu

Eurooppapatentista on suoritettava vuosimaksu jokaiselta maksuvuodelta sen vuoden jälkeen, jonka kuluessa Euroopan patenttivirasto on kuuluttanut patentin myöntämisestä. Ensimmäinen vuosimaksu erääntyy kuitenkin maksettavaksi vasta patentin myöntämiskuukautta seuraavan kolmannen kuukauden viimeisenä päivänä. Lisäksi sovellettaessa 86 §:n 3 momenttia ensimmäinen vuosimaksu erääntyy maksettavaksi vasta sen kuukauden viimeisenä päivänä, joka on kolmen kuukauden kuluttua siitä päivästä, kun ratkaisuun yhtenäisen patenttisuojan rekisteröinnin hylkäämisestä ei voida enää hakea muutosta.

Jos Euroopan patenttiviraston laajennettu valituslautakunta kumoaa Euroopan patenttiviraston valituslautakunnan päätöksen patentin kumoamisesta, vuosimaksu maksuvuodelta, joka on alkanut valituslautakunnan päätöksen jälkeen, mutta viimeistään laajennetun valituslautakunnan tarkastuspyyntöä koskevan päätöksen julkaisemispäivänä, erääntyy maksettavaksi vasta jälkimmäistä päivää seuraavan kolmannen kuukauden viimeisenä päivänä.

102 §

Lisäsuojatodistuksen vuosimaksu

Lisäsuojatodistuksesta on suoritettava vuosimaksu jokaiselta patentin voimassaoloajan päättymisen jälkeen alkavalta maksuvuodelta.

13 luku

Patentin lisensointi

103 §

Lisenssi

Patentinhaltija voi antaa toiselle luvan käyttää patentoitua keksintöä ammattimaisesti hyväkseen (*lisenssi*).

Lisenssinhaltija saa luovuttaa oikeutensa edelleen ainoastaan, jos siitä on sovittu patentinhaltijan kanssa.

Valiokunnan mietintö TaVM 12/2026 vp

104 §

Pakkolisenssi

Tuomioistuin voi kanteen perusteella myöntää luvan käyttää patentilla suojattua keksintöä muun kuin patentinhaltijan tai tämän laillisen lisenssinsaajan toimesta (*pakkolisenssi*), jos tässä laissa säädetyt edellytykset täyttyvät.

Tuomioistuin määrää myös, missä laajuudessa keksintöä saa hyödyntää, sekä vahvistaa vastikkeen ja muut pakkolisenssin ehdot. Kun oleellisesti muuttuneet olosuhteet niin vaativat, tuomioistuin voi asianosaisen vaatimuksesta kumota pakkolisenssin tai vahvistaa sille uudet ehdot.

105 §

Pakkolisenssi keksinnön käyttämättömyyden takia

Jos kolme vuotta on kulunut patentin myöntämisestä ja samalla neljä vuotta patenttihakemuksen tekemisestä, eikä keksintöä käytetä eikä saateta käyttöön Suomessa kohtuullisessa laajuudessa, voi se, joka haluaa Suomessa käyttää keksintöä, saada siihen pakkolisenssin, jollei keksinnön käyttämättä jättämiseen ole hyväksyttävää syytä.

Sovellettaessa 1 momentissa säädettyä keksinnön käytöksi katsotaan myös keksinnön maahantuonti Suomeen Euroopan talousalueelta tai valtiosta, joka on sopimusosapuoli teollisoikeuden suojelemisesta koskevassa Pariisin yleissopimuksessa tai Maailman kauppajärjestön jäsen.

106 §

Pakkolisenssi riippuvuuskeksinnölle

Patentinhaltijalla, jonka keksinnön ammattimainen hyödyntäminen on riippuvainen toiselle kuuluvasta patentista, on oikeus saada pakkolisenssi toiselle kuuluvan patentin suojaaman keksinnön ammattimaiseen hyödyntämiseen, jos **ensin mainitun patentinhaltijan** patentissa esitetty keksintö sisältää huomattavaa taloudellista merkitystä omaavan tärkeän teknisen edistysaskeleen **toiselle kuuluvassa** patentissa esitettyyn keksintöön nähden.

Jos patentinhaltijalle myönnetään tällainen pakkolisenssi, on sillä patentinhaltijalla, jonka patenttiin pakkolisenssi on myönnetty, oikeus saada kohtuullisin ehdoin vastavuoroinen lupa ensin mainitun patentinhaltijan keksinnön ammattimaiseen hyödyntämiseen, jollei sitä vastaan ole erityisiä syitä.

107 §

Pakkolisenssi kasvinjalostajalle

Jos kasvinjalostaja ei voi hankkia tai hyödyntää kasvinjalostajanoikeutta tai Euroopan unionin kasvinjalostajanoikeutta loukkaamatta aiempaa patenttia, hän voi hakea asianmukaista korvausta vastaan pakkolisenssiä patentilla suojatun keksinnön muulla kuin yksinoikeudella tapahtuvaa

Valiokunnan mietintö TaVM 12/2026 vp

käyttöä varten, jos pakkolisenssi on tarpeen suojattavan kasvilajikkeen hyödyntämistä varten. Jos kasvinjalostajalle myönnetään tällainen pakkolisenssi, on patentinhaltijalla tällöin oikeus saada kohtuullisin ehdoin vastavuoroinen lupa käyttää suojattua kasvilajiketta.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun vastavuoroisen luvan hakijan on osoitettava, että hän ei ole onnistunut sopimusteitse saamaan lupaa patentinhaltijalta ja että kasvilajike edustaa huomattavaa teknistä kehitystä, johon liittyy huomattava taloudellinen etu patentissa tarkoitettuun keksintöön nähden.

Kasvinjalostajanoikeudesta annetussa laissa (1279/2009) säädetään patentinhaltijan oikeudesta saada pakkolisenssi kasvinjalostajanoikeudella suojatun lajikkeen ammattimaiseen hyödyntämiseen. Euroopan unionin kasvinjalostajanoikeuden osalta oikeudesta saada pakkolisenssi säädetään yhteisön kasvinjalostajanoikeuksista annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 2100/94.

108 §

Pakkolisenssi yleisen edun perusteella

Erityisen merkittävän yleisen edun niin vaatiessa on sillä, joka tahtoo ammattimaisesti hyödyntää keksintöä, johon toisella on patentti, oikeus saada siihen pakkolisenssi.

109 §

Pakkolisenssi ennakkokäytön perusteella

Kolmannella osapuolella, joka patenttihakemusta koskevien asiakirjojen tullessa julkisiksi hyödyntää Suomessa ammattimaisesti keksintöä, johon patenttia on haettu, on oikeus, jos hakemus johtaa patenttiin, saada pakkolisenssi keksinnön ammattimaiseen hyödyntämiseen, jos siihen on erityisiä syitä eikä tämä ollut tietoinen hakemuksesta eikä myöskään kohtuudella voida katsoa, että tämä olisi voinut saada siitä tietoa. Vastaavilla edellytyksillä voi pakkolisenssin keksinnön ammatilliseen hyödyntämiseen saada myös se, joka on ryhtynyt olennaisiin toimenpiteisiin keksinnön ammattimaiseksi hyödyntämiseksi Suomessa. Pakkolisenssi voi kohdistua myös aikaan ennen patentin myöntämistä.

110 §

Pakkolisenssin myöntämisen edellytykset

Pakkolisenssi voidaan myöntää vain sille, jolla katsotaan olevan edellytyksiä hyödyntää keksintöä ammattimaisesti pakkolisenssin ehtojen mukaisesti ja joka on ennen pakkolisenssiä koskevan vaatimuksen tekemistä yrittänyt todistetusti saada lisenssin patentoituun keksintöön kohtuullisin kaupallisin ehdoin.

Pakkolisenssi ei estä patentinhaltijaa hyödyntämästä itse ammattimaisesti keksintöä tai luovuttamasta siihen lisenssiä.

Pakkolisenssi voi siirtyä toiselle ainoastaan sen yrityksen tai liikkeen osan mukana, jossa sitä hyödynnetään tai jossa se oli tarkoitettu hyödynnettäväksi. Edellä 106 §:ssä tarkoitetun pakkolisenssin riippuvuuskeksintöön ja 107 §:ssä tarkoitetun pakkolisenssin kasvinjalostajalle

Valiokunnan mietintö TaVM 12/2026 vp

saa siirtää kuitenkin vain sen patentin tai kasvinjalostajanoikeuden mukana, johon pakkolisenssi perustuu.

111 §

Pakkolisenssin myöntämisen edellytyksistä poikkeaminen

Edellä 110 §:n 1 momentissa tarkoitettuja kaupallisia lisenssineuvotteluja koskevasta menettelyvaatimuksesta voidaan poiketa äärimmäisen kiireellisissä tapauksissa, joissa on kysymys erityisen merkittävän yleisen edun turvaamisesta.

14 luku

Patentin mitätöinti ja siirto tuomioistuimessa

112 §

Mitätöintiä koskeva kanne

Patentin mitätöintiä koskeva asia pannaan vireille tuomioistuimessa nostamalla kanne patentinhaltijaa vastaan. Mitätöintikannetta saa ajaa jokainen, jolle patentista on haittaa. Kannetta saa ajaa myös syyttäjä, jos yleisen edun katsotaan sitä vaativan.

Mitätöintiä koskevaa kannetta, joka perustuu siihen, että patentti on myönnetty toiselle kuin 1 §:ssä säädetyn mukaan patenttiin oikeutetulle, voi ajaa ainoastaan se, joka väittää olevansa oikeutettu patenttiin. Kanne on pantava vireille vuoden kuluessa siitä, kun kantaja on saanut tiedon patentin myöntämisestä ja muista kanteen perusteena olevista seikoista. Jos patentinhaltija on ollut vilpittömässä mielessä, kun patentti myönnettiin tai kun se siirtyi patentinhaltijalle, kannetta ei saa panna vireille myöhemmin kuin kolme vuotta patentin myöntämisen jälkeen.

113 §

Mitätöintiperusteet

Tuomioistuimen tulee julistaa patentti mitättömäksi, jos:

- 1) patentti tarkoittaa keksintöä, joka ei täytä 1 §:ssä ja 2 luvussa säädettyjä edellytyksiä;
- 2) patentti tarkoittaa keksintöä, jota ei ole esitetty niin selvästi ja riittävästi, että alan ammattilainen voi sen perusteella käyttää keksintöä;
- 3) patentti käsittää sellaista, mikä ei ole ilmennyt hakemuksesta sen tekemispäivänä; tai
- 4) patenttisuojaa on laajennettu sen jälkeen, kun patentti on myönnetty.

Patenttia ei kuitenkaan voida julistaa mitättömäksi sillä perusteella, että patentinhaltija on ollut oikeutettu vain määrättyyn osuuteen siitä.

Jos 1 momentissa tarkoitettuja mitätöintiperusteita koskevat vain osaa patentista, tuomioistuimen on patentinhaltijan pyynnöstä supistettava patentin suoja-alaa vastaavasti muuttamalla patenttivaatimuksia patentinhaltijan esittämällä tavalla (*osittainen mitätöinti*). **Muutettujen patenttivaatimusten tulee olla selkeitä ja tiiviitä.**

Valiokunnan mietintö TaVM 12/2026 vp

Jos patenttivaatimukset on kirjoitettu englanniksi, patentinhaltijan on toimitettava tuomioistuimelle muutettujen patenttivaatimusten käännös suomeksi tai ruotsiksi.

114 §

Mitätöinnin vaikutukset

Patentin mitätöinnin tai osittaisen mitätöinnin vaikutusten katsotaan alkaneen patenttihakemuksen tekemispäivästä lukien.

115 §

Kanne paremmasta oikeudesta patenttiin

Jos patentti on myönnetty toiselle kuin 1 §:ssä säädetyn mukaan patenttiin oikeutetulle, tuomioistuimen on patenttiin oikeutetun kanteesta siirrettävä patentti hänelle. Kanteen vireillepanoajan osalta on noudatettava, mitä 112 §:n 2 momentissa säädetään.

Sillä, jolta patentti siirretään, on oikeus, jos hän vilpittömässä mielessä on alkanut ammattimaisesti hyödyntää keksintöä Suomessa tai ryhtynyt sitä varten olennaisiin toimenpiteisiin, kohtuullisesta vastikkeesta ja muutoin kohtuullisilla ehdoilla jatkaa aloitettua hyödyntämistä tai aloittaa aiottu hyödyntäminen pysyttämällä sen yleinen luonne. Sellainen oikeus on vastaavilla edellytyksillä myös patenttirekisteriin merkityn lisenssin haltijalla.

Edellä 2 momentissa tarkoitettu oikeus voi siirtyä toiselle ainoastaan sen yrityksen tai liikkeen osan mukana, jossa se on syntynyt tai jossa se oli tarkoitettu hyödynnettäväksi.

15 luku

Tuomioistuimen toimivalta ja tuomioistuinmenettely

116 §

Markkinaoikeuden toimivalta

Tähän lakiin perustuvat riita- ja hakemusasiat käsitellään markkinaoikeudessa. Riita- ja hakemusasioiden käsittelystä markkinaoikeudessa säädetään oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa annetussa laissa (100/2013).

Markkinaoikeudessa käsitellään myös asiat, jotka koskevat oikeutta keksintöön, johon on haettu eurooppapatenttia. Edellytyksenä tällaisen asian käsittelylle markkinaoikeudessa on, että vastaajalla on kotipaikka Suomessa tai että kantajalla on kotipaikka Suomessa eikä vastaajalla ole kotipaikkaa Euroopan patenttisopimukseen kuuluvassa valtiossa. Asia käsitellään markkinaoikeudessa myös, jos riidan osapuolet ovat sopineet, että markkinaoikeus on toimivaltainen tuomioistuin asiassa.

Edellä 2 momentissa tarkoitettua riitaa ei saa ottaa käsiteltäväksi markkinaoikeudessa, jos sama riitakysymys on samojen osapuolten välillä vireillä toisen Euroopan patenttisopimuksen jäsenvaltion tuomioistuimessa. Jos tämän ulkomaisen tuomioistuimen toimivalta on kiistetty,

Valiokunnan mietintö TaVM 12/2026 vp

markkinaoikeuden on lykättävä asian käsittelyä, kunnes kysymys toimivallasta on ulkomaisessa tuomioistuimessa lainvoimaisesti ratkaistu.

Markkinaoikeus toimii kansanterveysongelmista kärsiviin maihin vietävien lääkkeiden valmistusta koskevien patenttien pakkolisensoinnista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 816/2006 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena. Markkinaoikeus toimii myös kriisinhallintaan tarkoitettua pakkolisensoinnista ja asetuksen (EY) N:o 816/2006 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2025/2645 22 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuna kansallisena viranomaisena.

117 §

Euroopan patenttisopimuksen jäsenvaltion tuomioistuimessa annetun tuomion täytäntöönpanokelpoisuus

Euroopan patenttisopimuksen jäsenvaltion tuomioistuimessa 116 §:n 2 momentissa tarkoitettua riidassa annettu lainvoimainen tuomio on Suomessa täytäntöön pantavissa. Tuomio, joka kohdistuu eurooppapatentin hakijaan, ei kuitenkaan ole täytäntöön pantavissa Suomessa, jos haasteasiakirjaa ei ole annettu hänelle asianmukaisesti tiedoksi tai jos hänellä ei ole ollut riittävästi aikaa valmistautua tuomioistuinkäsittelyyn.

118 §

Yhdistetyn patenttituomioistuimen toimivalta

Markkinaoikeuden ohella myös yhdistetty patenttituomioistuin käsittelee eurooppapatenttia koskevia asioita siten kuin yhdistetystä patenttituomioistuimesta tehdystä sopimuksessa määrätään.

Vireilläolosta ja toisiinsa liittyvistä kanteista markkinaoikeuden ja yhdistetyn patenttituomioistuimen välillä säädetään tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta siviili- ja kauppaoikeuden alalla annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1215/2012.

Markkinaoikeus ei saa ottaa käsiteltäväksi asiaa, joka yhdistetystä patenttituomioistuimesta tehdyn sopimuksen mukaan kuuluu yhdistetyn patenttituomioistuimen yksinomaiseen toimivaltaan.

119 §

Helsingin käräjäoikeuden toimivalta

Syyte rikoslain (39/1889) 49 luvun 2 §:ssä tarkoitettua patentin tuottamaa yksinoikeutta loukkaavasta teollisoikeusrikoksesta sekä tämän lain 132 §:ssä tarkoitettua patenttirikkomuksesta ja 140 §:ssä tarkoitettua ilmoitusvelvollisuuden laiminlyönnistä käsitellään Helsingin käräjäoikeudessa.

Sen estämättä, mitä 116 §:ssä säädetään, 1 momentissa tarkoitettua syyteasian yhteydessä voidaan käsitellä syytteessä tarkoitettua rikoksesta johtuva 135 §:ssä tarkoitettu vaatimus hyvityksestä ja vahingonkorvauksesta ja 136 §:ssä tarkoitettu vaatimus takavarikosta.

Valiokunnan mietintö TaVM 12/2026 vp

Jos yhdistetyllä patenttituomioistuimella on yhdistetystä patenttituomioistuimesta tehdyn sopimuksen mukaan yksinomainen toimivalta käsitellä rikoksesta johtuvaa yksityisoikeudellista vaatimusta, sitä ei voida käsitellä rikosasian yhteydessä.

Tuomioistuin pysyy toimivaltaisena tutkimaan 2 momentissa tarkoitetun vaatimuksen, vaikka toimivallan perustaneissa olosuhteissa tapahtuisi muutos vaatimuksen esittämisen jälkeen.

120 §

Muutoksenhaku

Muutoksenhausta Patentti- ja rekisterihallituksen päätökseen patenttia koskevassa asiassa säädetään Patentti- ja rekisterihallituksesta annetun lain (578/2013) 6 §:ssä. Valitusasian käsittelystä markkinaoikeudessa säädetään oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa annetussa laissa ja oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

121 §

Patenttivaatimusten esittäminen tuomioistuimelle valitusasiassa

Tuomioistuimelle saa valitusasiassa esittää uusia patenttivaatimuksia vain pätevistä syistä.

122 §

Patentti- ja rekisterihallituksen lausunto

Edellä 119 §:ssä tarkoitettua asiaa käsittelevän tuomioistuimen oikeuteen pyytää lausunto Patentti- ja rekisterihallitukselta sovelletaan, mitä oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa annetun lain 4 luvun 22 §:ssä säädetään markkinaoikeuden oikeudesta pyytää lausunto.

123 §

Asiantuntijan käyttäminen

Käräjäoikeudella voi olla teollisoikeusrikosta tai patenttirikkomusta koskevassa asiassa apunaan enintään kaksi asiantuntijaa. Asiantuntijana saa toimia tuomioistuinlain (673/2016) 17 luvun 10 §:n 2 momentissa tarkoitettu henkilö.

Asiantuntijan on annettava kirjallinen lausunto käräjäoikeuden hänelle tekemistä kysymyksistä. Asiantuntijalla on oikeus tehdä kysymyksiä asianosaisille ja todistajille. Ennen asian ratkaisemista käräjäoikeuden on varattava asianosaisille tilaisuus lausua asiantuntijan lausunnosta.

Asiantuntijan palkkioon sovelletaan, mitä tuomioistuinlain 17 luvun 22 §:ssä säädetään asiantuntijajäsenen palkkiosta.

Valiokunnan mietintö TaVM 12/2026 vp

124 §

Kanteen vireille tulosta ja ratkaisusta ilmoittaminen patenttiviranomaiselle

Markkinaoikeuden on ilmoitettava Patentti- ja rekisterihallitukselle patentin mitätöintiä koskevan kanteen ja vahvistuskanteen vireilletulosta. Patentti- ja rekisterihallitus merkitsee tiedon vireillä olevasta kanteesta patenttirekisteriin.

Edellä 119 §:ssä tarkoitettua asiaa käsittelevän tuomioistuimen velvollisuuteen ilmoittaa ratkaisusta Patentti- ja rekisterihallitukselle sovelletaan, mitä oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa annetun lain 4 luvun 23 §:ssä säädetään markkinaoikeuden velvollisuudesta ilmoittaa ratkaisusta.

125 §

Asiakirjan julkisuus

Mitä 50 §:ssä säädetään patenttia koskevan asiakirjan julkisuudesta, koskee myös asiakirjoja, jotka annetaan markkinaoikeudelle tai korkeimmalle hallinto-oikeudelle.

Käännökset tuomioistuimessa

126 §

Käännökset riita-asiassa

Tähän lakiin perustuvassa riita-asiassa tuomioistuin voi, jos patenttijulkaisua ei ole kokonaisuudessaan saatavilla Patentti- ja rekisterihallitukselta suomeksi tai ruotsiksi, velvoittaa patentinhaltijan tai muun, jolla on patentinhaltijalta johdettu oikeus käyttää puhevaltaa patentin nojalla, toimittamaan patenttijulkaisusta käännöksen suomeksi tai ruotsiksi. Jos käännöksen toimittamiseen velvoitettu on asiassa kantajana, tuomioistuin voi velvoittaa käännöksen toimittamiseen uhalla, että asia jätetään sillensä. Jos käännöksen toimittamiseen velvoitettu on asiassa vastaajana, tuomioistuin voi velvoittaa käännöksen toimittamiseen uhalla, että käännös teetetään vastaajan kustannuksella.

127 §

Käännökset rikosasiassa

Edellä 119 §:ssä tarkoitettussa rikosasiassa tuomioistuin voi, jos patenttijulkaisua ei ole kokonaisuudessaan saatavilla Patentti- ja rekisterihallitukselta suomeksi tai ruotsiksi, velvoittaa asianomistajan toimittamaan patenttijulkaisusta käännöksen suomeksi tai ruotsiksi. Kun kyseessä on syyttäjän ajama rikosasia, jossa asianomistaja käyttää puhevaltaa, tuomioistuin voi velvoittaa käännöksen toimittamiseen uhalla, että käännös teetetään asianomistajan kustannuksella. Kun kyseessä on asianomistajan yksin ajama rikosasia, tuomioistuin voi velvoittaa käännöksen toimittamiseen uhalla, että asia jätetään sillensä.

Valiokunnan mietintö TaVM 12/2026 vp

128 §

Käännökset muutoksenhakuasiassa

Kun patentinhakija hakee muutosta englanniksi laadittua patenttihakemusta koskevaan lopulliseen Patentti- ja rekisterihallituksen päätökseen, hänen tulee toimittaa markkinaoikeudelle keksinnön selityksestä, tiivistelmästä, patenttivaatimuksista ja mahdollisista piirustuksista käännös suomeksi tai ruotsiksi. Jollei käännöstä ole toimitettu valituksen ohessa, markkinaoikeuden tulee varata patentinhakijalle tilaisuus käännöksen toimittamiseen markkinaoikeuden määräämässä ajassa. Jos patentinhakija ei toimita käännöstä määrääjässä, valitus jätetään tutkimatta. Kehottaessaan patentinhakijaa toimittamaan käännöksen markkinaoikeuden on samalla ilmoitettava, mikä seuraamus kehotuksen noudattamisen laiminlyömisestä voi olla. Suomen tai ruotsin kielelle käännetyt asiakirjat ovat jatkokäsittelyn perustana.

Kun patentinhakija hakee muutosta englanniksi laadittua patenttihakemusta koskevaan lopulliseen Patentti- ja rekisterihallituksen päätökseen, markkinaoikeus voi pyytää Patentti- ja rekisterihallitusta toimittamaan päätöksestä käännös suomeksi tai ruotsiksi. Suomen tai ruotsin kielelle käännetty päätös on jatkokäsittelyn perustana.

Haettaessa muutosta väitteen johdosta annettuun lopulliseen Patentti- ja rekisterihallituksen päätökseen patentinhaltijan tulee toimittaa markkinaoikeudelle keksinnön selityksestä ja piirustuksista käännös suomeksi tai ruotsiksi, jos patenttia koskevia asiakirjoja ei ole kokonaisuudessaan saatavilla suomeksi tai ruotsiksi. Markkinaoikeuden tulee tarvittaessa varata patentinhaltijalle tilaisuus käännöksen toimittamiseen markkinaoikeuden määräämässä ajassa. Jos patentinhaltija ei toimita käännöstä määrääjässä, markkinaoikeus voi sakon uhalla velvoittaa patentinhaltijan toimittamaan käännöksen tai teettää käännöksen tämän kustannuksella. Kehottaessaan patentinhaltijaa toimittamaan käännöksen markkinaoikeuden on samalla ilmoitettava, mikä seuraamus kehotuksen noudattamisen laiminlyömisestä voi olla. Suomen tai ruotsin kielelle käännetyt asiakirjat ovat jatkokäsittelyn perustana.

129 §

Käännökset eurooppapatenttia koskevassa riita-asiassa

Tähän lakiin perustuvassa eurooppapatenttia koskevassa riita-asiassa tuomioistuin voi, jos patenttijulkaisua ei ole kokonaisuudessaan saatavilla Patentti- ja rekisterihallitukselta suomeksi tai ruotsiksi, velvoittaa patentinhaltijan tai muun, jolla on patentinhaltijalta johdettu oikeus käyttää puhevaltaa patentin nojalla, toimittamaan patenttijulkaisusta käännöksen suomeksi tai ruotsiksi. Jos käännöksen toimittamiseen velvoitettu on asiassa kantajana, tuomioistuin voi velvoittaa käännöksen toimittamiseen uhalla, että asia jätetään sillensä. Jos käännöksen toimittamiseen velvoitettu on asiassa vastaajana, tuomioistuin voi velvoittaa käännöksen toimittamiseen uhalla, että käännös teetetään vastaajan kustannuksella.

Edellä 119 §:ssä tarkoitettussa eurooppapatenttia koskevassa rikosasiassa tuomioistuin voi, jos patenttijulkaisua ei ole kokonaisuudessaan saatavilla Patentti- ja rekisterihallitukselta suomeksi tai ruotsiksi, velvoittaa asianomistajan toimittamaan patenttijulkaisusta käännöksen suomeksi tai ruotsiksi. Kun kyseessä on syyttäjän ajama rikosasia, jossa asianomistaja käyttää puhevaltaa, tuomioistuin voi velvoittaa käännöksen toimittamiseen uhalla, että käännös teetetään

Valiokunnan mietintö TaVM 12/2026 vp

asianomistajan kustannuksella. Kun kyseessä on asianomistajan yksin ajama rikosasia, tuomioistuin voi velvoittaa käännöksen toimittamiseen uhalla, että asia jätetään sillensä.

Jollei tämän lain 86 ja 89 §:ssä tarkoitettu käännös vastaa, mitä Euroopan patenttinviraston käsittelykielellä olevissa asiakirjoissa on ilmaistu, patenttisuoja käsittää vain sen, mikä ilmenee sekä käännöksestä että käsittelykielellä olevista asiakirjoista.

Mitättömyyttä koskevan kanteen käsittelyssä on yksinomaan käsittelykielellä olevien asiakirjojen sanamuoto todistusvoimainen.

130 §

Englanninkielisen hakemuksen käännösten todistusvoima

Jos keksinnön selitys ja patenttivaatimukset on laadittu englanniksi eikä niitä koskeva käännös vastaa englanninkielisiä asiakirjoja, patenttisuoja käsittää vain sen, mikä ilmenee sekä käännöksestä että englanninkielisistä asiakirjoista yhdessä.

Jos keksinnön selitys ja patenttivaatimukset on laadittu englanniksi ja päätöskielenä on englanti, mitättömyyskanteen käsittelyssä on yksinomaan päätöskielellä olevien asiakirjojen sanamuoto todistusvoimainen.

16 luku

Seuraamukset patenttioikeuden loukkauksesta

131 §

Kielto

Jos joku loukkaa patentin tuottamaa yksinoikeutta (*patentt loukkaus*), tuomioistuin voi sakon uhalla kieltää häntä jatkamasta tai toistamasta tekoa.

132 §

Patenttirikkomus

Jos patentt loukkaus tehdään tahallisesti, tekijä on tuomittava *patenttirikkomuksesta* sakkoon. Patenttirikkomuksesta tuomitaan myös se, joka yhdistetystä patenttituomioistuimesta tehdyn sopimuksen määräysten vastaisesti tahallaan loukkaa sopimuksen soveltamisalaan kuuluvan eurooppapatentin tuottamaa oikeutta. Patenttirikkomuksesta ei tuomita, jos teko on rangaistava rikoslain 49 luvun 2 §:ssä tarkoitettuna teollisoikeusrikoksena.

Syyttäjä ei saa nostaa syytettä patenttirikkomuksesta, ellei asianomistaja ole ilmoittanut sitä syytteesen pantavaksi.

Valiokunnan mietintö TaVM 12/2026 vp

133 §

Patentoidulla menetelmällä valmistettu tuote

Jos patenti on myönnetty menetelmälle uuden tuotteen valmistamiseksi, on ilman patentin haltijan suostumusta valmistettu samanlainen tuote katsottava valmistetuksi patentoidulla menetelmällä, jollei muuta näytettä toteen.

Esitettäessä vastaanäyttöä tulee vastaajan oikeutettu etu hänen liikesalaisuuksiensa suojelemiseksi ottaa huomioon.

134 §

Keskeyttämismääräys

Tuomioistuin voi patentinloukkausta koskevaa kannetta käsitellessään patentinhaltijan vaatimuksesta määrätä lähettimen, palvelimen tai muun sellaisen laitteen ylläpitäjän taikka muun välittäjänä toimivan palvelun tarjoajan sakon uhalla keskeyttämään patenttia loukkaavaksi väitetyn käytön (*keskeyttämismääräys*), jollei sitä voida pitää kohtuuttomana ottaen huomioon patentin väitetyn loukkaajan, välittäjän ja patentinhaltijan oikeudet.

Ennen patentinloukkausta koskevan kanteen nostamista tuomioistuin voi patentinhaltijan hakemuksesta antaa keskeyttämismääräyksen, jos sen antamiselle on 1 momentissa mainitut edellytykset ja jos on ilmeistä, että patentinhaltijan oikeuksien toteutuminen muutoin vakavasti vaarantuisi. Tuomioistuimen on varattava sekä sille, jolle määräystä on haettu annettavaksi, että sille, jonka väitetään loukkaavan patenttia, tilaisuus tulla kuulluksi. Tiedoksianto sille, jolle määräystä on haettu annettavaksi, voidaan toimittaa postitse taikka telekopiota tai sähköpostia käyttäen.

Tuomioistuin voi pyynnöstä antaa 2 momentissa tarkoitetun keskeyttämismääräyksen väliaikaisena väitettyä loukkaajaa kuulematta, jos asian kiireellisyys sitä välttämättä vaatii. Määräys on voimassa, kunnes toisin määrätään. Väitetylle loukkaajalle on määräyksen antamisen jälkeen viipymättä varattava tilaisuus tulla kuulluksi. Kun väitettyä loukkaajaa on kuultu, tuomioistuimen on viipymättä päätettävä, pidetäänkö määräys voimassa vai peruutetaanko se.

Tämän pykälän nojalla annettu keskeyttämismääräys ei saa vaarantaa kolmannen oikeutta lähettää ja vastaanottaa viestejä. Keskeyttämismääräys tulee voimaan, kun hakija asettaa ulosottomiehelle ulosottokaaren (705/2007) 8 luvun 2 §:ssä tarkoitetun vakuuden. Mahdollisuudesta vapautua vakuuden asettamisesta säädetään oikeudenkäymiskaaren 7 luvun 7 §:ssä. Edellä tämän pykälän 2 tai 3 momentin nojalla annettu keskeyttämismääräys raukeaa, jollei patentinloukkausta koskevaa kannetta nosteta tuomioistuimessa kuukauden kuluessa määräyksen antamisesta.

Keskeyttämismääräystä vaatineen on korvattava sille, jolle määräys on annettu, samoin kuin väitetylle loukkaajalle määräyksen täytäntöönpanosta aiheutunut vahinko sekä asiassa aiheutuneet kulut, jos patentinloukkausta koskeva kanne hylätään tai jätetään tutkimatta taikka jos asian käsittely jätetään sillensä sen vuoksi, että kantaja on peruuttanut kanteensa tai jäänyt saapumatta tuomioistuimeen. Sama on voimassa, jos keskeyttämismääräys 3 momentin nojalla peruutetaan tai 4 momentin nojalla raukeaa. Vahingon ja kulujen korvaamista koskevan kanteen nostamisessa noudatetaan, mitä oikeudenkäymiskaaren 7 luvun 12 §:ssä säädetään.

Valiokunnan mietintö TaVM 12/2026 vp

135 §

Hyvitys ja vahingonkorvaus

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta loukkaa patenttia, on velvollinen suorittamaan loukatulle kohtuullisen hyvityksen keksinnön hyödyntämisestä sekä korvauksen kaikesta vahingosta, jonka loukkaus aiheuttaa. Jos huolimattomuus on vain lievää, korvausta vahingosta voidaan sovitella.

Jos patentinloukkaus ei ole tahallinen eikä tuottamuksellinen, loukkaaja on velvollinen suorittamaan hyvitystä keksinnön hyödyntämisestä siinä määrin kuin se katsotaan kohtuulliseksi.

Patentinloukkauksen perusteella voidaan hyvitystä ja korvausta vahingosta vaatia ainoastaan viiden viimeisen vuoden ajalta ennen kanteen vireille panoa. Oikeus hyvitykseen ja korvaukseen vahingosta, jota koskevaa kannetta ei ole pantu vireille mainitun ajan kuluessa, on menetetty.

136 §

Muuttamis- ja hävittämisestä

Patentinloukkauksen kärsineen vaatimuksesta tuomioistuin voi, sen mukaan kuin katsotaan kohtuulliseksi, jatkettuna loukkauksen estämiseksi määrätä, että patentilla suojattu tuote, joka on valmistettu patentinhaltijan luvatta, tai esine, jonka käyttäminen sisältäisi patentinloukkauksen, on määrättyllä tavalla muutettava tai pantava talteen jäljellä olevaksi patenttiajaksi tai hävitettävä taikka, jos kysymyksessä on patentilla suojattu tuote, luovutettava loukatulle lunastusta vastaan. Edellä mainittu ei koske sitä, joka vilpittömässä mielessä on saanut sanotun omaisuuden tai erityisen oikeuden siihen, eikä itse ole loukannut patenttia.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu omaisuus voidaan takavarikoida, jos rikoslain 49 luvun 2 §:ssä tarkoitettua teollisoikeusrikoksen tai tämän lain 131 §:ssä tarkoitettua patentinloukkauksen voidaan olettaa tapahtuneen. Tällöin on noudatettava, mitä takavarikosta säädetään pakkokeinolaissa (806/2011).

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, tuomioistuin voi, jos siihen on erityisiä syitä, vaadittaessa määrätä, että 1 momentissa tarkoitettua omaisuuden haltija saa hallita omaisuutta kohtuullisesta vastikkeesta ja muutoin kohtuullisilla ehdoilla jäljellä olevan patenttiajan tai osan siitä.

137 §

Väliaikainen suoja

Jos joku sen jälkeen, kun hakemusasiakirjat 48 §:ssä säädetyn mukaan ovat tulleet julkisiksi, hyödyntää ammattimaisesti keksintöä, johon on haettu patenttia, on patentinloukkausta koskevia säännöksiä vastaavasti sovellettava, jos patentti sittemmin myönnetään. Ennen kuin patentti on 46 §:ssä säädetyn mukaan myönnetty, patenttisuojaa käsittää kuitenkin ainoastaan sen, mikä ilmenee sekä niistä patenttivaatimuksista, jotka hakemuksessa olivat hakemuksen tullessa julkiseksi, että itse patentin patenttivaatimuksista. Rangaistukseen ei tällöin voida tuomita, ja vahingonkorvaus sellaisesta hyödyntämisestä, joka on tapahtunut ennen kuin patentti on myönnetty, voidaan määrätä ainoastaan 135 §:n 2 momentissa säädetyn mukaan.

Valiokunnan mietintö TaVM 12/2026 vp

Jos keksinnön selitys, tiivistelmä ja patenttivaatimukset on laadittu englannin kielellä, ei 1 momentissa tarkoitettua suojaa saa ennen kuin patenttivaatimukset on toimitettu Patenti- ja rekisterihallitukselle suomeksi tai ruotsiksi käännettyinä.

Vahingonkorvausta koskevan 135 §:n 3 momentissa säädettyä ei sovelleta, jos korvauskanne nostetaan vuoden kuluessa patenttia koskevan väiteajan päättymisestä tai jos väite on tehty, vuoden kuluessa siitä, kun patentti on pysytetty voimassa lainvoimaisella päätöksellä.

138 §

Tuomioiden julkistaminen

Tuomioistuin voi patentin loukkausta koskevassa riita-asiassa kantajan vaatimuksesta määrätä, että vastaajan on korvattava kustannukset, jotka kantajalle aiheutuvat siitä, että hän soveltuvin toimin julkistaa tietoja lainvoimaisesta tuomiosta, jossa vastaajan on todettu loukanneen patenttia. Määräystä ei saa antaa, jos tietojen levittämistä on muussa laissa rajoitettu. Harkitessaan määräyksen antamista ja määräyksen sisältöä tuomioistuimen tulee ottaa huomioon julkistamisen yleinen merkitys, loukkauksen laatu ja laajuus, julkistamisesta aiheutuvat kustannukset ja muut vastaavat seikat.

Tuomioistuin määrää vastaajan korvattavien kohtuullisten julkistamiskustannusten enimmäismäärän. Kantajalla ei ole oikeutta korvaukseen, jos tietoja tuomiosta ei ole julkistettu tuomioistuimen määräämässä ajassa lainvoimaiseksi tulleen tuomion antamisesta.

139 §

Patentin kumoamisen ja mitättömäksi julistamisen vaikutukset seuraamuksiin

Jos patentti on kumottu lainvoiman saaneella päätöksellä tai julistettu mitättömäksi lainvoiman saaneella tuomiolla, ei tässä luvussa säädettyä rangaistusta, korvausta tai muuta seuraamusta patentinloukkauksesta voida tuomita.

Tuomioistuin voi harkinnan mukaan lykätä oikeudenkäymiskaaren 24 luvun 1 §:ssä tarkoitettua pääasian ratkaisua sellaisessa patentin mitättömäksi julistamista koskevassa asiassa, joka on pantu vireille laillisessa tuomioistuimessa ennen kuin patentin myöntämisen jälkeinen väiteaika on päättynyt tai ennen kuin väitteestä on annettu lainvoimainen päätös.

140 §

Rangaistus ilmoitusvelvollisuuden laiminlyönnistä

Joka tahallaan tai tuottamuksesta, joka ei ole vähäinen, laiminlyö täyttää sen, mihin hän 148 §:n mukaan on velvollinen, rangaistaan sakolla.

Samaan rangaistukseen on tuomittava myös se, joka mainitussa pykälässä tarkoitetuissa tapauksissa antaa väärän tiedon, jollei teosta ole säädetty rangaistusta rikoslaissa.

Syyttäjä ei saa tehdä syytettä tässä pykälässä tarkoitettusta rikoksesta, ellei asianomistaja ole ilmoittanut rikosta syytteeseen pantavaksi.

Valiokunnan mietintö TaVM 12/2026 vp

141 §

Vahvistuskanne

Patentinhaltija tai se, jolla on lisenssin tai pakkolisenssin perusteella oikeus hyödyntää ammattimaisesti keksintöä, voi ajaa vahvistuskannetta siitä, nauttiiko hän patentin perusteella suojaa toista vastaan, jos asiassa ilmenee epäselvyyttä ja siitä aiheutuu hänelle haittaa.

Joka harjoittaa tai aikoo harjoittaa teollista toimintaa, voi 1 momentissa tarkoitetuilla edellytyksillä ajaa patentinhaltijaa vastaan vahvistuskannetta siitä, onko patentin johdosta este olemassa mainitulle toiminnalle.

17 luku

Erinäiset säännökset

142 §

Asiamies

Patentinhakijalla tai lisäsuojatodistuksen hakijalla, jolla ei ole kotipaikkaa Euroopan talousalueella, tulee olla asiamies, joka on oikeutettu edustamaan hakemusta koskevissa asioissa hakijaa ja jolla on osoite Euroopan talousalueella.

Patentinhaltijalla tai lisäsuojatodistuksen haltijalla, jolla ei ole kotipaikkaa Euroopan talousalueella, tulee olla asiamies, jolla on oikeus hänen puolestaan ottaa vastaan haasteen tiedoksiantoja, kutsuja ja muita asiakirjoja patenttia tai lisäsuojatodistusta koskevissa asioissa, lukuun ottamatta rikosasiaa koskevaa haastetta ja määräystä, jolla asianosainen on velvoitettu henkilökohtaisesti saapumaan oikeuteen. Asiamiehellä tulee olla osoite Euroopan talousalueella. Asiamies on ilmoitettava merkittäväksi patenttihakemusta koskevaan rekisteriin.

Jos kansainvälisen patenttihakemuksen hakijalla on 1 momentissa säädetty velvollisuus nimetä asiamies, velvollisuus alkaa vasta kun hakemus voidaan 76 §:ssä säädetyn mukaisesti ottaa käsiteltäväksi.

143 §

Tiedoksianto

Jos asiakirjaa tai päätöstä ei ole saatu annettua tiedoksi, Patentti- ja rekisterihallitus voi hallintolain 62 §:stä poiketen antaa asiakirjan tai päätöksen tiedoksi kuuluttamalla. Päätös tai muu asiakirja katsotaan annetun tiedoksi kuulutuksen julkaisemishetkellä.

Valiokunnan mietintö TaVM 12/2026 vp

144 §

Myöhästymisen johdosta menetettyjen oikeuksien palauttaminen

Jos patentinhakija tai patentinhaltija on kärsinyt oikeudenmenetyksen sen takia, että hän ei ole suorittanut toimenpidettä Patentti- ja rekisterihallituksessa tässä laissa tai sen nojalla vahvistetussa määräajassa, on Patentti- ja rekisterihallituksen katsottava toimenpide suoritetuksi määräajassa, jos patentinhakija tai patentinhaltija:

- 1) on toiminut niin huolellisesti kuin olosuhteet vaativat määräaikaan noudattaakseen; ja
- 2) suorittaa toimenpiteen kahden kuukauden kuluessa esteen päättymisestä, kuitenkin viimeistään vuoden kuluttua määräajan päättymisestä.

Jos patentinhakija tai patentinhaltija haluaa saada 1 momentissa tarkoitettua ratkaisun, on hänen tehtävä siitä Patentti- ja rekisterihallitukselle kirjallinen esitys toimenpiteen suorittamiselle edellä säädettyssä ajassa ja samassa ajassa suoritettava maksu.

Jos patentinhakija on kärsinyt oikeudenmenetyksen 52 §:ssä säädetyn, etuoikeutta koskevan määräajan noudattamisessa, sovelletaan tämän pykälän 1 momentin säännöksiä kuitenkin niin, että esitys on tehtävä ja maksu suoritettava viimeistään kahden kuukauden kuluttua 52 §:ssä säädetystä määräajasta.

Kansainväliseen patenttihakemukseen, jota on jatkettu Suomessa, sovelletaan 1 ja 2 momentissa säädettyä myös, kun on kysymys määräajasta, jota olisi ollut noudatettava vastaanottavassa viranomaisessa, kansainvälisessä uutuustutkimusviranomaisessa, kansainvälisiä patentoitavuuden esitutkimuksia suorittavassa viranomaisessa tai Maailman henkisen omaisuuden järjestön kansainvälisessä toimistossa. Laiminlyöty toimenpide on tällöin suoritettava Patentti- ja rekisterihallituksessa.

Esitystä, joka on tehty 1, 2 tai 3 momentissa säädetyn mukaisesti, ei kuitenkaan saa hylätä tai jättää tutkittavaksi ottamatta ennen kuin patentinhakijalle tai patentinhaltijalle on annettu tilaisuus antaa lausumansa asiassa Patentti- ja rekisterihallituksen antamassa määräajassa.

145 §

Postinkulun viiveen johdosta menetettyjen oikeuksien palauttaminen

Jos 74 tai 81 §:n tarkoitettussa tapauksessa postitse lähetetty asiakirja tai maksu ei ole tullut Patentti- ja rekisterihallitukselle määrättyssä ajassa, mutta lähetyksen tarkoittama toimenpide suoritetaan kahden kuukauden kuluessa siitä, kun hakija havaitsi tai hänen olisi pitänyt havaita, että määräaika on ylitetty, kuitenkin viimeistään vuoden kuluessa määräajan päättymisestä, Patentti- ja rekisterihallituksen tulee todeta, että toimenpide on katsottava suoritetuksi määräajassa, jos:

- 1) postiyhteyksissä on tapahtunut katko jonain niistä kymmenestä päivästä, jotka edeltävät määräajan päättymistä, sodan, vallankumouksen, mellakan, lakon, luonnonmullistuksen tai muun senkaltaisen syyn vuoksi sillä paikkakunnalla, jossa lähettäjä oleskelee tai harjoittaa liiketoimintaa, sekä jos asiakirja tai maksu on lähetetty Patentti- ja rekisterihallitukselle viiden päivän kuluessa postiyhteyksien palautumisesta; tai

- 2) asiakirja tai maksu on lähetetty kirjattuna postilähetyksenä viimeistään viisi päivää ennen määräajan päättymistä, kuitenkin ainoastaan, milloin lähetyksenä on lähetetty lentopostissa, jos se on ollut mahdollista, taikka muulla tavalla, jos lähettäjällä on ollut aihetta olettaa, että se siten

Valiokunnan mietintö TaVM 12/2026 vp

lähetettynä olisi saapunut Patentti- ja rekisterihallitukselle kahden päivän kuluessa lähetyspäivästä.

Jos hakija haluaa saada 1 momentissa tarkoitetun ratkaisun, hänen on tehtävä siitä esitys Patentti- ja rekisterihallitukselle mainitussa momentissa toimenpiteen suorittamiselle säädetyssä ajassa.

146 §

Kuuluttaminen

Patentti- ja rekisterihallituksen on kuulutettava:

- 1) patenttihakemuksen hyväksymisestä 46 §:ssä säädetyn mukaan;
 - 2) patenttihakemuksen julkiseksi tulosta 48 §:ssä säädetyn mukaan;
 - 3) julkiseksi tulleen patenttihakemuksen jättämisestä sillensä tai hylkäämisestä;
 - 4) väitteen takia tehdystä päätöksestä tämän saatua lainvoiman;
 - 5) patentin lakkaamisesta tai kumoamisesta;
 - 6) patentin rajoittamisen hyväksymisestä 67 §:ssä säädetyn mukaan;
 - 7) kun patentti on lainvoimaisella tuomiolla julistettu mitättömäksi tai siirretty;
 - 8) 144 tai 145 §:ssä tarkoitetusta menetettyjen oikeuksien palauttamista koskevan pyynnön hyväksymisestä;
 - 9) käännöksen korjaamisesta 49 §:ssä säädetyn mukaan;
 - 10) eurooppapatentin voimaansaattamisesta Suomessa 86 §:ssä säädetyn mukaan;
 - 11) eurooppapatentin kumoamisesta sillä perusteella, että 86 §:n mukaista käännöstä eurooppapatentin pitämiseksi voimassa rajoitetussa tai muutetussa muodossa ei ole annettu määräajassa;
 - 12) siitä, että kansainvälisen patenttihakemuksen selityksen tai patenttivaatimuksen käännöstä on muutettu 76 §:n 2 momentissa säädetyn määräajan kuluessa, mutta sen jälkeen, kun asiakirjat ovat tulleet julkisiksi;
 - 13) siitä, että lisäsuojatodistusta tai lääkkeiden lisäsuojatodistuksen voimassaoloajan jatkamista koskeva hakemus on lainvoiman saaneella päätöksellä hylätty tai jäänyt sillensä;
 - 14) lisäsuojatodistuksen voimassaolon raukeamisesta, kun tästä on päätetty lääkkeiden lisäsuojatodistuksesta annetun asetuksen (EY) N:o 469/2009 tai kasvinsuojeluaineiden lisäsuojatodistuksesta annetun asetuksen (EY) N:o 1610/96 14 artiklan d alakohdan mukaisesti.
- Eurooppapatenttia koskevista kuulutuksista säädetään lisäksi 10 luvussa.
- Patentti- ja rekisterihallituksen tulee kuuluttaa 1 momentin 9 kohdassa tarkoitetun käännöksen korjauksesta viipymättä ja pitää niin pian kuin mahdollista yleisön saatavana korjattu käännös. Kuulutuksen jälkeen korjattu käännös korvaa alkuperäisen käännöksen.
- Lisäsuojatodistusta koskevista kuulutuksista säädetään lisäksi lääkkeiden lisäsuojatodistuksesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa ja kasvinsuojeluaineiden lisäsuojatodistuksen käyttöön ottamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa.
- Tarkempia säännöksiä kuulutusten sisällöstä voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

Valiokunnan mietintö TaVM 12/2026 vp

147 §

Ennakkokäyttöoikeus

Joka on hyvässä uskossa alkanut hyödyntää keksintöä ammattimaisesti Suomessa sen jälkeen, kun sillensä jätetyn hakemuksen uudelleen käsittelyyn ottamista koskeva määräaika on päättynyt tai hylkäyspäätös saanut lainvoiman tai patentti rauennut, mutta ennen 146 §:n 1 momentin 8 kohdan mukaisen kuulutuksen julkaisemista, saa patentin estämättä jatkaa hyödyntämistä pysyttämällä entisellään sen yleisen luonteen (*ennakkokäyttöoikeus*). Tällainen oikeus on vastaavilla edellytyksillä myös sillä, joka on ryhtynyt olennaisesti toimenpiteisiin hyödyntääkseen keksintöä ammattimaisesti Suomessa.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu oikeus voi siirtyä toiselle ainoastaan sen yrityksen tai yrityksen osan mukana, jossa se on syntynyt tai jossa ammattimainen on tarkoitettu tapahtuvaksi.

148 §

Patenttia koskeva ilmoitusvelvollisuus

Jos patentinhakija vetoamalla hakemukseensa esittää vaatimuksen toiselle ennen kuin hakemusasiakirjat ovat 48 §:ssä säädetyn mukaan tulleet julkisiksi, patentinhakijan on pyynnöstä annettava suostumuksensa siihen, että tämä saa tutustua hakemusasiakirjoihin. Jos patenttihakemukseen kuuluu 30 §:n mukainen biologisen materiaalin talletus, suostumuksen tulee koskea myös oikeutta saada näyte talletuksesta. Edellä 51 §:ssä säädettyä sovelletaan myös silloin, kun joku haluaa saada näytteen tällaisen suostumuksen perusteella.

Joka tavarassa tai sen päällyksessä tai muulla tavoin ilmoittaa, että patenttia on haettu tai että se on myönnetty, ilmoittamatta kuitenkaan samalla hakemuksen tai patentin numeroa, on velvollinen pyynnöstä viipymättä antamaan mainitun tiedon. Jos ilmoituksesta ei nimenomaisesti käy ilmi, että patenttia on haettu tai että se on myönnetty, mutta ilmoitus on omiaan aikaansaamaan sellaisen käsityksen, asianosaisen on pyynnöstä viipymättä ilmoitettava, onko patenttia haettu vai onko se myönnetty.

149 §

Tietojenvaihto ja yhteistyö viranomaisten välillä

Poiketen siitä, mitä 48 §:ssä säädetään asiakirjojen julkiseksitulosta, Patentti- ja rekisterihallitus voi toisen valtion patenttivilanomaisen pyynnöstä antaa tälle tietoja Suomessa tehtyjen patenttihakemusten käsittelystä. Toisen valtion patenttivilanomainen tai kansainvälinen järjestö voi Patentti- ja rekisterihallituksen esityksestä suorittaa patenttihakemusten tutkimisen. Patentti- ja rekisterihallitus voi sovittuaan mainitun patenttivilanomaisen kanssa tutkimustulosten ja muun mahdollisen aineiston vaihtamisesta, lykätä toisen valtion patenttivilanomaiselle aikaisemmin tehtyä hakemusta vastaavan hakemuksen käsittelyn siihen asti, kunnes viimeksi mainittu hakemus on tullut käsitellyksi sopimuksen edellyttämässä laajuudessa.

Valiokunnan mietintö TaVM 12/2026 vp

Patenttiviranomaiselle, jonka kanssa 1 momentissa tarkoitettu sopimus on tehty, voi Patentti- ja rekisterihallitus luovuttaa vielä julkiseksi tulematonta patenttihakemusta koskevan asiakirjan, jos mainittu patenttiviranomainen on sitoutunut siihen, ettei se tee asiakirjaa julkiseksi.

150 §

Patenttirekisteri

Patentti- ja rekisterihallitus ylläpitää patenttirekisteriä. Rekisteriin merkitään tiedot Patentti- ja rekisterihallituksen myöntämistä patenteista ja eurooppapatenteista, jotka on saatettu voimaan Suomessa 86 §:n mukaisesti, patenttien käsittelyn kannalta tarpeelliset henkilötiedot, patentin voimassaoloon ja laajuuteen liittyvät tiedot ja patenttiin kohdistuvat toimenpiteet.

Jos patentti on siirtynyt toiselle tai sen lisenssi on luovutettu, siitä on pyynnöstä tehtävä merkintä patenttirekisteriin. Sama koskee patentin panttausta.

Jos näytetään, että patenttirekisteriin merkitty lisenssi tai panttioikeus on lakannut olemasta voimassa, sitä koskeva merkintä on poistettava patenttirekisteristä.

Jos patentti on ulosmitattu, Patentti- ja rekisterihallituksen on ulosottomiehen ilmoituksesta tehtävä siitä merkintä patenttirekisteriin.

Mitä 2 ja 3 momentissa on säädetty lisenssin luovuttamisesta ja lakkaamisesta, koskee myös pakkolisenssiä ja 115 §:n 2 momentissa tarkoitettua oikeutta.

Patenttia koskevassa riita- tai muussa asiassa katsotaan patentinhaltijaksi se, joka patentinhaltijana on viimeksi merkitty patenttirekisteriin.

Jos kolmas osapuoli on pyytänyt Patentti- ja rekisterihallitukselta patenttirekisteriin merkittäväksi, että patentti on luovutettu hänelle tai että hän on saanut lisenssin tai panttioikeuden, ja tämä oli silloin oikeuteensa nähden vilpittömässä mielessä, ei patentin tai patenttia koskevan oikeuden aikaisempi luovutus toiselle ole voimassa häntä vastaan, jos toinen ei sitä ennen ollut pyytänyt saantonsa merkitsemistä patenttirekisteriin.

Tarkempia säännöksiä patenttirekisteriin tehtävistä merkinnöistä voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

151 §

Henkilötietojen käsittely ja tietojen luovutus

Patentti- ja rekisterihallitus käsittelee patenttirekisteriin ja diaariin merkittyjä henkilötietoja seuraavissa tarkoituksissa:

- 1) patenttien ja patenttihakemusten hallinnointi siten kuin tässä laissa säädetään;
- 2) patenteja koskevien menettelyiden toteuttaminen siten kuin tässä laissa säädetään;
- 3) viestintä hakijoiden ja menettelyn muiden osapuolten kanssa; ja
- 4) kertomusten ja tilastojen laatiminen.

Sen estämättä, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 13 §:n 2 momentissa ja 16 §:n 3 momentissa säädetään, jokaisella on oikeus sen mukaisesti, mitä tämän lain 5 luvussa ja 36 §:ssä tarkemmin säädetään saada patenttirekisteristä ja diaarista jäljennöksiä sekä tieto patentin hakijan tai haltijan nimestä, osoitteesta ja kotipaikasta sekä keksijän nimestä ja kotipaikasta. Patentti- ja rekisterihallitus voi antaa nämä tiedot saataville myös yleisen tietoverkon kautta yksittäisinä hakuina.

Valiokunnan mietintö TaVM 12/2026 vp

152 §

Maksut

Tähän lakiin perustuvasta Patenti- ja rekisterihallituksen suoritteesta tulee suorittaa maksu, jonka määräytymisperusteista säädetään Patenti- ja rekisterihallituksen suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (1032/1992) ja sen nojalla annetuissa säännöksissä.

Vuosimaksuista voidaan tällöin säätää, että yksi tai useampi ensimmäisistä maksuvuosista on maksuton.

18 luku

Voimaantulo

153 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .
Tällä lailla kumotaan patenttilaki (550/1967).

154 §

Siirtymäsäännökset

Tämän lain voimaan tullessa vireillä olevan hallintolainkäyttöasian sekä riita-asian käsittelyyn sovelletaan lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä sovelletaan asian käsittelyyn myös haettaessa muutosta Patenti- ja rekisterihallituksen tai markkinaoikeuden päätökseen asiassa, johon sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä sovelletaan myös väitemenettelyyn ja rajoittamismenettelyyn, jotka ovat tulleet vireille ennen tämän lain voimaantuloa.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, patentinloukkaukseen sovelletaan loukkauksen tekohetkellä voimassa olleita säännöksiä. Ennen tämän lain voimaantuloa patentinloukkauksesta aiheutuneen vahingon korvaamiseen sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä, vaikka vahinko on ilmennyt vasta tämän lain tultua voimaan.

Jos muualla lainsäädännössä viitataan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleeseen patenttilakiin, sen asemasta sovelletaan tätä lakia.

Valiokunnan mietintö TaVM 12/2026 vp

Valiokunnan lausumaehdotus

Eduskunta edellyttää, että valtioneuvosto sisällyttää valmisteilla olevaan valmiuslakiin säännöksen keksinnön pakkolunastuksesta valtiolle.

Helsingissä 8.5.2026

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Vilhelm Junnila ps
varapuheenjohtaja Pauli Aalto-Setälä kok
jäsen Noora Fagerström kok
jäsen Kaisa Garedeu ps
jäsen Lotta Hamari sd
jäsen Antti Kangas ps
jäsen Miapetra Kumpula-Natri sd
jäsen Timo Mehtälä kesk
jäsen Matias Mäkynen sd
jäsen Mikko Ollikainen r
jäsen Merja Rasinkangas ps
jäsen Johannes Yrttiaho vas

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Maiju Tuominen